mm 82 N

PUTROË ANSARI

(HIKAJAT PEUTAKIAN)

Geunseuba lé

H. M. ZAINOEDDIN

Geupeuteubit lé
PUSTAKA ISKANDAR MUDA
Djl.Amalium 14A
Medan.

1966

Tjatatan:

Hikajat PUTROË ANSARI njoë djroh that, teutapi sajang hana tamat habadji. Naseukah nibak teungku. H.M.Zainuddin Medan. Meumurôt habageu akan geukarang teuma seuneurong habadji, tapi 'an djinoë hana haba sapeue nibak gobnjan.

BANDA ATJEH, Mei 1967.

A N Z I B.-

No.1777.-   Rp.

$$$

P U T R O Ë   A N S A R I

(HIKAJAT PEUTAKIJAN)

Geuuseuha lee

H. M. ZAINOEDDIN

Geupeuteubiet lee
PUSTAKA ISKANDAR MUDA
Djl. Amalium 14A
M E D A N

$$

I. MEUKEUREUDJA.

Geuqisah uleeh ureueng peugèh chabe, masa djameun dilèe na sidroë Radja, njang geuuroh nan RADJA BUSTARI. Radja njan na aneuqgeuh njang agam, geurasi nan SJAMSUL BAHRI. Kareuna Sjamsul Bahri njan ka rajek, ka trooh 'umu, ngon ka lheueh geumeudueq pakat deungon dum na peudahna meuntroë, panglima, ulèebalang, kheundak peukaween Sjamsul Bahri njan deungon aneuq Radja dinanggroë RATU DÈWI, njang geulakab nan PUTROË ANSARI.

'Oh lheueh geumeuhasee peue-peue njang peureulèe, geubri tufjooh boh kapay njang tjukoob deungon peungireeng seureuta geujue djak sadjan, peudahna meuntroë ngon dum na ureueng patoot-patoot. Radja Sjamsul Bahri teuma ladju ka leupah bungka nanggroë Ratu Dèwi.

'Oh saree trooh unanggroë Ratu Dèwi ban tudjooh boh kapay njan, djitamong dalam kuala. Bandum kapay njan geulhom saooh seureuta geutoot meurijam tudjooh seun tudjooh, tanda 'alamat Radja Sjamsul Bahri ka trooh teuka.

Teuma didarat pih geukalèh deungon meurijam tjit tudjooh go tudjooh, lagèe ban reusam 'adat teurimong Radja-Radja djamèe teuka.

Masa njan lee ka meusapat bandum wazi, meuntroë, panglima, ulèebalang deungon ureueng patoot-patoot dalam nanggroë Ratu Dèwi, geudjak ampeueng geuteurimong djamèe lintoobaroo njang teuka njan.

'Oh trooh udarat, bandum djamèe teuka njan geupeutamong udalam kuta. Radja Sjamsul Bahri geubri teumpat pijooh bak saboh balè keumang, rakan peungireeng Radja njan geupupijooh dalam saboh bantajan.

Na padum uroë 'oh lheueh geuteurimong djamèe njan, Radja Ratu Dèwi dalam nanggroë njan geujue meukeumah nibak bandum panglima, ulèebalang, keutjhik ngon dum na r'aqjat, kareuna Radja geumeunabeu meukeureudja tudjooh uroë tudjooh malam dalam astana.

'Oh saree dum na asoë nanggroë deungo chaba njan geuseuranta lee budjang, meuhaseeckeuh dum na panglima, ulèebalang, keutjhik ngon r'aqjat. Teubèe meuoen u teulasoen ngon laeen-laeen lom meunuroot ban njang qada droëdjih maseeng-maseeng, peue njang patoot mèe geuba keu Radja.

Lee Radja geujue ate keubeue meureutooh boh, geupeudjamèe faqi ngon asoë nanggroë meunuroot qada ngon djeumba maseeng-maseeng.

Dalam njan Radja neuwakilah ubak 'ulama, geujue peugatib aneuqgeuh Putroë Ansari deungon Radja Sjamsul Bahri.

'Oh lheueh geupeunikah, bak malam mamplaue geupeu-eek lintoobaroo umeuligoë, meunuroot pakriban reusam-qanun didalam nanggroë Ratu Dèwi njan.

'Oh seuleusoë nibak keureudja njan, tinggaykeuh Radja Sjamsul Bahri dalam meuligoë deungon djudoogeuh Putroë Ansari. Beungoh seupoot djihidang-suroot lee deendajang.-

---

II. BUNGKA.

Na nam bulcuen Radja Sjamsul Bahri ka lheuch geumeuduoq-dong ngon darabaroo Putroë Ansari, teuka seo dalam hatee Sjamsul Bahri keumeung bungka unanggroë laeen, kheu dak tamasja nabsu kalon-kalon proë hay dinenggroë laeen. Teuma bak siuroë geupeugah ubak darabaroo Putroë Ansari: "Wahee adeeknda Putroë njang djudoe uleen, djinoë tabri izin keu uleen, qashad loon keumeung bungka sikeudjab. Uloon tinggay adeeknda disinoë dalam meuligoë, sabab raja that hadjad loon keumeung djak kalon-kalon keusdaan dinenggr laeen. Mudah-mudahan mangat luwah pikeeran uleen, karena le peue loon pandang, meutama 'aqay bitjara ngon meutamah 'èleumee. Meunj h'ana loon djak kalon-kalon nanggroë gob, n lagèe kheun ureueng tuha , uloonteuh njoë h'ana ubah "lagèe tjangguoq dijub brueq".

Teuma seuoet Putroë Ansari: "Dèela tuwanku. Pakrikeuh neubungka neutinggay ulo tuwan sidroë disinoë, sabab geutanjoë goh l na meuthoon, baroo ban padum bulcuen lom tameukawoen. Bèk antara ureueng lam nanggroë, meung ureueng lingka meuligoë pih goh lom h beeh djituri akan dèelat tuwanku. Lom pih g lom tuwanku pikee, sangkira peue-peue na ma bahja nibak tuwanku djak njan. Uloontuwan p apoon puteeh ulèe, sabab geutanjoë duwa bè antara lheuch, meung kong gaseeh goh lom."

Teuma kheun lom Radja Sjamsul Bahri "Bèk tagundah wahee Putroë djroh. Meung na 'umu nam bulcuen habeeh treeb, trooh loon g sa. Uloon harab that bèk tatheun langkah lo mudah-mudahan le that meuteumèe keubadjikan keu uloon nibak uloon djak njoë. Langkah razeuqi peuteumuen maw'et, bandum njan lam dja

roë Tuhan. Meunjo ka grak nibak Tuhan, barangsoë pih h'an eek peusie."

Teuma seuoot Putroë lom: "Meunjo ka dèelat tuwanku dong bak hakikat meunan, h'a nakeuh daja-upaja uloontuwan them langkah dèelat tuwanku. Teutapi kon djroh that dèelat tuwanku peutrooh chaba njoë ubak ajah ngon bunda geutanjoë?"

Teuma djaweueb Radja Sjamsul Bahri: "Tjit mèe that wahee tuwan Putroë. Uroë njoë lee uloon jue djak peuseumah chaba njoë ubak ajah deungon bunda. Tabri izin keu uloon sikeudjab loon troon ubalè, uloon djak mupakat deungon peudahna meuntroë."

Lheueh njan teuma Radja Sjamsul Bahri geutroon ubalè koumang, geudjak meuteumèe deungon peudahna meuntroë mangat geujue djak peuseumah chaba neukheundak bungka njan, geujue lakèe izin dilèe ubak Radja nanggroë.

Teuma beudoh peudahna meuntroë seureu ta deungon bandum raken-geuh ladju geudjak meungadab Radja, ladju geupeuseumah chaba njang geujue lee Radja Sjamsul Bahri.

'Oh trooh keudeeh ubalè Radja, lheueh geubri hooreumat bandum ureueng njan geudueq mubandja, meunuroot 'adat biasa watèe meungadab Radja.

Peudahna meuntroë njang tuha, beuoot djaroë duwa blah, teuma meututoo: "Hareb diampoon dikawooh harab meulija, nakeuh kamoë njoë geutitah uleeh aneuqnda Radja Sjamsul Bahri, geujue ba kalam sipatah ukawooh harab meulija, geujue teurimong narit sikrak njang beureukat nibak dèelat tuwanku. Hadjad ngon qashad nibak aneuqnda Radja Sjamsul Bahri, aneuq boh hatee dèelat tuwanku, neukheundak bungka uluwa nanggroë, geumeunabsu djak tamasja kalon-kalon dinanggroë laeen.

Mudah-mudahan mangat luwah pandangan aneuq dèelat tuwanku, kareuna le peue neukalon dinenggroë gob njang mubri keubadjikan nge meutamah peungeuthahuwan bagi aneuq dèelat tuwanku. Njankeuh sabab raja that hadjad aneuq boh hatee dèelat tuwanku, meunabeu bungka deungon geugadè izin deungon du'a nibak dèelat tuwanku, seureuta sitreeb-treeb that 'umu nam baleuen trooh teuma neugisa keunoë."

Teuma neuseuoet Radja Dèwi: "Een-sja Allah. Peue njang ka neupeuseumah lee droëneuh njoë bandum ateueh ulèe kamoë. Teutapi na batjut narit nibak uloonteuh njoë, njang loon gadè pih meuribèe-ribèe gadè nibak aneuq boh hatee loon Radja Sjamsul Bahri. Meunjo tjit djeued loon lakèe tanggooh meung sitheen treuq, baree geu-tjok langkah geubungka. Sabab kamoë ban-dum mantong meutjheen that keu gobnjan. Bèk antara ureueng lam nanggroë, meung deendajang dalam meuligoë pih goh lom ba-beeh meuturi. Lom pih saboh treuq, gobnjan duwa lakoë binoë teungoh mumat gaseeh, Salèh 'oh leupah gobnjan geubungka, Putroë Ansari djeued keu ubah pikeeran. Saboh treuq uloon peuingat, meunjo geubungka gobnjan, bak soëkeuh geukeubah djudoo gob-njan njang teungoh meutjheen that keu la-koë. Bak kamoë sangka kon batjut pajah nib tadjaga aneuq dara, silaeen nibak lakoë droëdjih. Keubeue saboh weue mangat tadja-ga. Teutapi aneuq dara sidroë tan seupo sinjak keumeung djaga. Salèh tjit djigroob lam krueng, salèh tjit djigroob lam mon, 'oh teuingatdjih keu lakoë. Dudoë bèk mu-woë paleeh uateueh kamoë. Njankeuh sikrak narit bak kamoë njang ureueng tjhik nibak Radja Sjamsul Bahri, neupeutrooh keudeah

ubak Radja Sjamsul Bahri njang aneuq-boh hatee kamoë. Meunjo tjit geupateeh geuprèh meung sithoon duwa treuq baroo geubungka."

Teuma seuoot peudalma meuntroë: "Dèelat tuwanku ampoon, kamoë lakèe izin sikeudjab meugisa, meudjak peuseumah dum na titah nibak dèelat tuwanku ubak Radja Sjamsul Bahri njang aneuq boh hatee dèelat tuwanku ampoon."

Lheueh njan beudoh bandum meuntroë geutroon dibalè Radja, leugat geugisa keudeeh ubak Radja Sjamsul Bahri.

'Oh troeh hadapan Radja Sjamsul Bahri, ladju geupeuseumah bandum chaba lagèe njang ka geutitah uleeh Radja Dèwi.

Teuma kheun Radja Sjamsul Bahri: "Djinoë neugisa teuma droëneuh bandum keudeeh bak ajah kamoë, neudjak peuseumah sigo treuq, bahwa sigala titah nibak pajoong nanggroë ateueh djeumala uloontuwan. Teutapi kareuna uloonteuh njoë kheun ka leupah, langkah ka lam ie, h'an djeued lee uloontuwan peusie. Buet djroh ngon buet djheuet bandum na lam djaroë Tuhan. H'ana djeued djipeusie uleeh manusija. Meunjo ka matee dilaoot h'an djeued didarat, meunjo ka matee bak rimueng h'an djeued bak buja. Djinoë neuriwang lom droëneuh njoë bandum meungadab ajah seureuta bunda kamoë, neupeuseumah ban njang uloon peugah bunoë, koomdijan neulakèe izin deungon du'a seulamat keu geutanjoë bandum, bak seulamat tadjak bak seulamat tawoë, bumeuteumèe tjoom teuma teuoot ajah-bunda. Keu djudoo uloontuwan Putroë Ansari, phoon loon peudjook ubak Tuhan, dilikoot njan ubak ajah deungon bunda, Laeen nibak njan nibak bandum asoë nanggroë."

Teuma beudoh lom bandum ureueng njan, geugisa bak Radja nanggroë. 'Oh trooh keudeeh ukeue Radja nanggroë, neubeuoot djaroë seureuta neupeuseumah ladju bandum chaba njang geujue peuseumah lee Radja Sjamsul Bahri.

Radja Dèwi 'oh lheueh geudeungo bandum chaba njan, ka meuleeng-leeng ngon ie mata sara geudjaweueb: "Meunjo ka dum nan kreueh nibak aneuq loon keumeung bungka, h'ana daja lee nibak kamoë njang ureueng tjhik gobnjan, akan meusagang langkah gobnjan. Djinoë neupeutrooh lom narit kamoë keudeeh, meunjo tjit geubungka, njan pat kapay lam kuala bandum ulèebalang dalam nanggroë dalam kuasa gobnjan. Toh njang suka hatee djeued geupileeh keu ngon geubungka, kadang-kadang djiprang lee gob dirèdj nibak geudjak njan."

Teuma beudoh peudahna meuntroë bandum, lakèe izin riwang leugat ubak Radja Sjamsul Bahri, geudjak peuulang chaba nibak Radja Dèwi njan. 'Oh trooh keudeeh ladju geupeugah ban titah Radja jue.

Kheun Radja Sjamsul Bahri: "Neuriwang lom bandum droëneuh meungadab ubak ajah kamoë, ubee na titah droëneuh njan diateueh djeumala kamoë. Teutapi kapay ngon r'aqjat nibak loon rasa h'ana peureulèe. Ka tjukoeb deungon tudjooh boh kapay geutanjoë mantong. Sabab h'ana hadjad geutanjoë tameudjak muprang. Bit pih meunan, meung keu sjarat ateueh beuneuri droëneuh njan, uloon lakèe ba sidroë meuntroë ngon sidroë ulèebalang, siri njang neubri uleeh ajah njang djeued keu teumpat meugeunab pakat."

Teuma riwang lom bandum ureueng njan ubak Radja Dèwi, geudjak peutrooh sabda Radja Sjamsul Bahri.

'Oh ban saree lheueh Radja Dèwi deungo chaba njan, geujue hey lee keunan Meuntroë Peukan ngon Beentara Peukan, geupeudjook bak peudalma meuntroë, geujue peuseumah keu deeh ubak Radja Sjamsul Bahri. Njankeuh beuneuri nibak Radja Dèwi, duwa droë ureueng ngon seek teubèe ngon mè badjèe. Beudoh bandum ureueng njan,'oh lheueh geuseumah Radja geutroon dibalè riwang leugat keudeeh ubak Radja Sjamsul Bahri.

'Oh lheueh geupeugah bandum chaba Radja Dèwi seureuta ngon beuneuri Radja njan, kheun Radja Sjamsul Bahri: "Djinoë geutanjoë tapeuhesee droëteuh bandum, luse raja nibak tudjooh uroë buleuen, tatjok langkah bungka. Peusieb dum peue makanan djeueb-djeueb kapay, keu beukay dalam tameulajeue."

'Oh lheueh geubri peurintah Radja Sjamsul Bahri neutroon dibalè geu-eek teuma umeuligoë.

Radja Dèwi neubri peurintah ubak wazi nanggroë, geujue sie keubeue, geujue uroh dum 'ulama dalam nanggroë, faqi meuseukin seureuta r'aqjat dalam nanggroë, geubri chanduri deungon seudeukah. Geujue lakèe du'a seulamat keu ureueng njang keumeung bungka. Geujue bri seunaleen siseuntroon sapo keu keu aneuq peungireeng Radja Sjamsul Bahri, maseeng-maseeng ban babat droë. Njang meuntroë peukajan meuntroë, njang ubelebalang peukajan ulèebalang.

'Oh lheueh neubri seunaleen bandum, hingga kakeuh trooh bak tudjooh uroë buleuen watèe keumeung tjok langkah, troon Radja Sjamsul Bahri dimeuligoë, ladju geudjak meuteumèe deungon tuwanthageuh Radja Dewi deungon bunda Putroë, saree geumubribri saleuem deungon peudalma meuntroë, u-

lèebaleng, panglima, 'ulama deureuta deungon r'eqjat asoë nanggroë. Geutroon disinan teuma geu-eek umeuligoë.-

III. MOË BAE.

'Oh trooh bak watèe keumeung beurangkat, ka lheueh meukeumah Radja Sjamsul Bahri lam meuligoë, teuma geulakee izin nibak Putroë Ansari: "Tabri izin keu loon wahee tuwan Putroë. Loon tinggay gata lam meuligoë sinoë sikeudjab. Beule-le that du'a keuloon ngon keu bandum kamoë. Beuseulamat meudjak, bak seulamat muwoë. Bèk meurumpok sapeue diranto deungon tuloong Allah, beureukat maqdjizat Nabi Muhammad reudjang trooh loon gisa.

'Oh geudeungo tutoo njan lee Putroë Ansari, ladju geuseumpom droëgeuh geutjrueb ubak gaki lakoëgeuh, seureuta geukheun: "Ka trooh hatee dèelat tuwanku neutinggay kamoë sidroë. Salèh tjit matee 'oh leupah tuwanku bungka. Soëkeuh ngieng, soëkeuh kalon keu uloonteuh njoë?"

'Oh lheueh geukheun njan ladju geubae:

Bukon sajang bungong meulù,
Teungoh loon sibu ka habeeh mala.
Bukon sajang loon eu teungku,
Lheueh loon bri bu leupah bungka.

Bukon sajang loon eu sipoot,
Dibinèh laoot meutjula-tjula.
H'ana soë lee loon hideng suroot,
Beungoh seupoot lagèe njang ka.

Bukon sajang loon eu tijoong,
Trooh ugampoong lheuch lam tjintra.
Bak loon sangka ka meuuntoeng,
Gata ngon loon trooh 'an tuha.

Bukon sajang bak u gadeeng,
Reubah meudjandreeng angèn timpa.
Salèh deendajang su meudeungkeeng,
Teungku neutreen hatee luka.

Bukon sajang bungong mamplam,
Sroot meutimphan lam ie raja:
Dalam hatee sang muwaham,
Loon geukambam laeen djak mita.

Bukon sajang loon eu kapay,
Treeb ka tinggay tan naehuda.
Salèh paleeh tika bantay,
Ka meusurpay ujub keuta.

Bukon sajang loon eu mamplam,
Bohdjih masam soë pèt h'ana.
Salèh nanggroë tan gèdj reusam,
Banta seudang geudjak bungka.

Bukon sajang loon eu tambeng,
Patah tibang dikuala.
Pakon teungku loon neutambang,
H'an eek loon pham peue kareuna.

Bukon sajang bak beuramoë,
Tanoh anoë matee pahna.
Salèh paleeh tuboohdjih njoë,
Tieq lee lakoë tan kareuna.

Bukon sajang bak rangkileeh,
Bohdjih habeeh peulandook seuba.
Dara sunang tubooh paleeh,
Teungoh geumaseeh lakoë bungka.

Bukon sajang balè sagoë
Teudong keudroë soë dueq h'ana.
Salèh malang Radja nanggroë,
Balèe Putroë lam astana.

Bukon sajang tilam kasoo,
Putooh tjatoo beuneung keumba.
Badan paleeh tubooh kufoo,
Gadoh djudoo lam astana.

Bukon sajang gapeuch pandjoë,
Geunab uroë keunong teumpa.
Salèh paleeh tjit meuligoë,
Teudueq keudroë asoë h'ana.

Bukon sajang loon eu simplah,
Bak loon keubah luroob mata.
Tuwanku treen neutjok langkah,
Pat neukeubah bungong djeumpa?

Bukon sajang bungong mantjang,
Baroo keumang lajèe landja.
Loon neukeubah sinoë bak wang,
Salèh padjan trooh neugisa?

Bukon sajang loon eu peutoë,
Teudueq keudroë tan soë buka.
Njampang sakeet kamoë sidroë,
Tan soë puwoë ubat peunaw'a.

Bukon sajang loon eu rangkang,
Diteungoh blang binteeh h'ana.
Baranggadum kamoë sagang,
Teungku badan pateeh h'ana.

Bukon sajang loon eu reudeueb,
Ka runggieq lheueh tjabeueng dum na.
Tuwanku bungka loon that h'an djeued,
Loon ngieng paleuet lakèe du'a.

Teungoh Putroë Ansari mubae njan, Radja Sjamsul Bahri teudueq teuseupook deungon roo ie mata meutaloë-taloë, teupikee bandum peue njang gëupubae lee Putroë. Teuma kheun Radja Sjamsul Bahri saxa geupubeudoh ulèe Putroë: "Bèkkeuh tamoë lee wahee Putroë djroh, seebkeuh ubee njang ka. Konkeuh loon bungka njoë loon meunabsu djak meukaween laeen. Meunjo h'ana trooh loon woë lom keunoë bak gata, hareuem nikah loon deungon barangsoë loon meukaween. Tapeuizinkeuh djinoë loon tjok langkah. Beuseulamat loon djak, bak seulamat loon woë meunan tjit gata njang loon tinggay."

Radja tjoom bak talak Putroë, ladju geutroon ubalè. Dibalè ka trooh ureueng prèh keumeung beurangkat u kuala. 'Oh ban saree trooh Radja Sjamsul Bahri ubalè, beudoh bandum beurangkat ukuala seureuta geu-cuntat lee peudalma meuntroë, panglima, ulèebalang lam nanggroë Dèwi.

Trooh ukuala geu-eek ukapay ladju. Ureueng njang pàtoet-patoet dalam nanggroë Dèwi njan, geu-cuntat trooh ukapay hingga ka reubah leuhoo uroë, baroo geutareek lajeue bandum kapay, kapay pih meugrak ladju leupah bungka.-

IV. KEUNONG KIJAN.

Na padum uroë geumeulajeue hingga ka trooh bak saboh kualâ. Geupeurintah bak nachuda ban tudjooh boh kapay, tamong lam kuala njan.

'Oh trooh udalem geukalon sinan meuhimpoon le that tungk'ang, toh, siguna seureuta kapay njang raja-raja, djidjak ba meuneukat unanggroë njan, seureuta leumah geukalon udarat. Rupari nanggroë njan saboh banda njang raja.

Geubri peurintah lom bak nachuda, geujue lhom saooh bandum kapay. Na sikeudjab trooh lee keunan budjang bak nanggroë njan, geu-eek ukapay geudjak pareexa kapay njang teuka njan. Geutanjong lee budjang: "Peue kapay njan? Kapay prang atawa kapay meuneukat."

Geudjaweueb lee nachuda: "kapay njoë njang po Radja Bustari. Kon kapay prang pih kon kapay meuneukat, teutapi kapay peurangenan. Geuba aneuq Radja, geumeunabsu djak kalon-kalon tamasja udjeueb-djeueb nanggroë."

Teuma djaweueb budjang: "Meunjo tjit kapay djak eu tamasja, djeued geusinggah, djeued geuteungoh udarat geudjak eu banda."

'Oh lheueh habeeh geupareexa, lheueh geudeungo dum keuteurangan, geutroon budjang geuwoë udarat.

Singoh beungoh Radja Sjamsul Bahri geuteungoh udara deungon padum na awak kapay, geutamong lam peukan nanggroë njan, geudjak eu-eu kalon tamsja ngon peukateuen dalam nanggroë ngon peukan disinan.

Radja Sjamsul Bahri deungon padum droë wazi meuntroë, tamong geudoong teubiet geudoong, geudjak eu-eu barang meuneukat. Dirakan peungireeng ulèe-ili keudeeh-keunoë djidjak ngiengingieng ureueng bloë-publoë dalam peukan njan. Meuroon-roon keudeeh-keunoë, meudjan-djan dong lee meutamon-tamon bak saboh-saboh teumpat, mupoh tjakra saboe keudroë-droë.

Teuma peungireeng njan trooh lee ubak saboh teumpat, disinan na sidroë ureueng puntoong pha siblah. Teuma djiaudi lee ureueng puntoong bak awak njan.

"Hay teungku bandum, loon keumeung tanjong chaba sikrak. Pane droëneuh njoë teuka. Peue na hadjad neudjak-djak keudeeh-keunoë?"

Teuma seuoot sidroë dalam kawan njan: "Kamoë njoë rakan sjarikay kapay aneuq Radja Butari. Meudjak ba aneuq Radja kamoë djak kalon-kalon tamasja dalam nanggroë njoë."

Teuma tanjong lam ureueng puntoong njan: "Pat aneuq Radja njan djinoë?" Seuoot awak kapay: "Aneu Radja djinoë ka leupoh lam peukan, djak eu-eu banda."

Teuma kheun ureueng puntoong lom: "Booh meunjo meunan, neutuloong peutrooh chaba uloon njoë sikeudjab ubak aneuq Radja. Meunjo njo gobnjan sidroë Radja njang 'adee, loon lakèe langkah gobnjan meurumpok keunoë ngon loon sikeudjab, sabab uloon njoë ureueng tjidra. H'an djeued loon djak keudeeh bak gobnjan, kareuna na peue uloon meunabeu tanjong sikrak chaba nibak droëneuh njan."

Teuma seuoot awak kapay njan: "Bansja Allah, peuneusan droëneuh, djinoë lee siat kamoë djak peutrooh ubak Radja kamoë jooh goh lom neuwoë ukapay."

Teuma djiriwang lee awak njan udalam peukan, djidjak peuseumah peuneusan nibak ureueng puntoong pha ubak Radja Sjamsul Bahri. 'Oh ban saree geudeungo chaba njan lee Radja Sjamsul Bahri,geubeudoh lee reudjang-reudjang, geudjak meurumpok ngon ureueng puntoong njan.

'Oh ban meurumpok deungon ureueng puntoong njan, geutanjong lee Radja Sjamsul Bahri: "Peue na hadjad ngon nabsu gata lakee meurumpok deungon uloonteuh njoë?"

Seuoot ureueng puntoong: "Njo tuwanku aneuq Radja Bustari?"

"Njo." seuoot Radja.

"Meunjo njo, uloontuwan keumeung tanjong ubak droëneuh. Peue na neupeu-eet uleeh ajah tuwanku keu uloontuwan. Sabab ajah daulat tuwanku dilèe na neunguy siblah pha uloontuwan, neumeudjandji trooh neupeu-eet pulang. Teutapi trooh uroë njoë goh lom na uloontuwan teurimong pulang. Padumkeuh meudlarat uloontuwan djinoë, kareuna uloon tuloong droëneuh njan, h'an djeued lee uloon mita razeuqi pantah-tiwah. Djinoë uloontuwan peugah bak droëneuh, meunjo h'ana neupeu-eet pha uloon uleeh ajahneuh, tuwanku keubah keu uloontuwan saboh kapay dikuala deungon diet pha uloontuwan njang ka ubak ajah tuwanku. H'ana patoot sagay buet ajah tuwanku meunan. Neuinanja uloontuwan njoë, uloontuwan tuloong droëneuh njan, teuka meudlarat droë diuloontuwan ka padum na treeb. Meunjo

h'ana tuwanku peutrooh ban uloon lakèe, uroë malam uloon leueng paleuet loon lakèe bak Tuhan, droëneuh njan beutrooh bak aneuq tjutjo beugadoh keuradjeuen; lagèe geuinanja keu uloontuwan njoë, meunan beudjiinanja gobnjan lee gob seureuta droëneuh uloon seutapa bumeulang-lang, bèk trooh saho lam meulajeue lam aloot."

Lheueh geudeungo chaba njan lee Radja Sjamsul Bahri, teuseupook h'ana chaba lee sapeue sikeudjab njan. Teupikee ngon maleegeuh that 'oh geudeungo chaba njan. Njum-njum sang bit njo ubee djipeugah lee ureueng puntoong pha njan. Meunjo kon ngon h'ana, panèkeuh sidroë ureueng tjidra djidjeued marit lagèe njan deungon sidroë aneuq Radja dikeue r'aqjat bha. Lagi pih teuingatgeuh na geudeungo jooh dinanggroëgeuh ajah droëneuh njan, na bit jooh masa djameun geubungka lagèe njoë. Teuntèe bit na geunguy pha gob geubri keu rakan-rakan. Teuma geudjaweueb: "Booh hee ureueng tuha, Bèk lee kirooh. Meunjo meunan tapeugah, Uloon bri keu gata saboh kapay njang na djinoë dikuala. Gata taeek lee djinoë sadjan uloon ulaoot, mangat uloon peudjaroë kapay njan keu diet pha gata njang ka geunguy uleeh ajah uloon dilèe."

Seuoot ureueng puntoong pha njan: "Alhamdulillah, bit njo droëneuh sidroë aneuq Radja njang 'adee that. Droëneuh sidroë aneuq njang meutuwah that. Eek neubajeue utang ureueng tjhiikmeuh njang ka padum na treeb. Uloontuwan meulakèe ubek Tuhan uroë malam beuseulamat neudjak, bak seulamat neuwoë, bubèk na kureueng sapeue Tuhan bri. Bupanjang 'umu bak treeb neumat keuradjeuen."

'Oh lheuch njan teuma geubeudoh ngon-ngon ureueng puntoong pha njan, geu-eek u-kapay, geupeudjaroë saboh kapay keu ureueng puntoong pha.

Lheuch seulousoë buet njan, geujue bri thèe ubak bandum kapaygeuh, geujue boot saooh peulajeue teubiet kuala njan geudjak unanggroë laeen, sabab geupikee h'ana guna treeb geudong lee nibak nanggroë njan, kareuna ka meurumpok malèe. Lheuch meutoumèe chaba njan nibak Radja, maseeng-maseeng nachuda peusieb droë, boot saooh peulajeue kapay ikoot bandum peue njang geupeurintah lee Radja Sjamsul Bahri.

Na siplooh uroë siplooh malam ka geu-meulajeue, teuma trooh bak saboh kuala. Leu-mah geukalon disinan le that kapay ngon tung-k'ang teubiet-tamong. Geupeurintah bak na-chuda, bandum geujue tamong ukuala njan. Meu-nabsu peurab ubanda nanggroë njan, geudjak kalon, geudja eu peue na tamasja njeng djroh-djroh. Bandum nachuda turoot peurintah Radja.

'Oh trooh bak teupin, bandum kapay geulhom saooh. Kareuna uroë pih ka 'Asha ban-dum ureueng njan tinggay lam kapay h'ana geu-treon udarat.

Singoh 'oh beungoh baroo Radja meukeu-mah seureuta geutroon udarat, djiikoot lee padum-padum na rakan sjarikay ngon wazi meun-troë.

'Oh trooh udarat geudjak ledju tamong lam peukan, neumeung djak kalon djeeh-njoë meuneukat lam keudè, neumeung bloë barang-barang njeng gendjee-gendjee keu bungong djaroë 'oh trooh geuwoë geudjeek keu Putroë.

Meunan tjit diawak sjarikay. Gobnjan geudjak ulèe-ili keudeeh-keuneoë kalon reueun-reueun dalam peukan. 'Oh trooh saboh-saboh

teumpat geumeudeng peugah chaba sabee keu droë-droë, sabab maqlumkeuh ureueng treeb ka lam laoot h'ana geungieng sapeue.

Di Radja Sjamsul Bahri 'oh lheueh geutamong lam keudè keudeeh-keunoë, geuteubiet siat uluwa peukan, geukalon disinan na saboh balè wakheueh. Neu-eek uateueh balè njan neupijooh. Neungieng wie-uneun keudeeh keunoë ureueng teungoh djidjak dum bak rèdj raja tamong upeukan. Geutanjong djeeh-njoë bak ureueng nanggroë njan njang teungoh pijooh nibak balè njan.

Teungoh-teungoh geuteumanjong teuka lee keunan sidroë ureueng puntoong djaroë siblah. Djieek lee utjoong balè njan djimeuteumèe ladju deungon Radja djitanjong lee: "Njo tuwanku aneuq Radja Bustari?"

Teuma neuseuoot Radja Sjamsul Bahri: "Njo, h'ana meutuka lagèe droëneuh kheun. teutapi peue na neumeuqeumd neutanjong njan?"

Teuma kheun ureueng puntoong djaroë: "Njang djeued uloon tanjong meunan, kareuna ajah dèelat tuwanku dilèe jooh neuteuka keunoë, na neunguy djaroë uloontuwan siblah. Neumeudjandji 'oh trooh neugisa unanggroë, akan neupeu-eet pulang keu uloontuwan. Teutapi trooh 'oh noë treeb ka, h'ana neupeu-eet pulang. Salèh djinoë na neupeu-eet pulang nibak dèelat tuwanku."

Teuma djaweueb Radja Sjamsul Bahri: "Nibak uloon h'ana neupeugah sapeue lee ajah. Sabab kamoë bandum njoë meung teuka keunoë kon meutroen sideeh dinanggroë nibak ajah. Teutapi kamoë troen dinanggroë Ratu Dewi nibak nanggroë ajah tuwan kamoë."Pakrikeuh ban keu uloontuwan njoë ka treeb

that lam inanja, h'an djeued loontuwan mita rasequi pantah-tiwah lee lagèe njang ka."
Tanjong lam ureueng puntoong djaroë njan.

Teuma seuoot lam Radja Sjamsul Bahri: "Kri h'an kri, ban h'an ban nibak gata, kon nibak uloon."

"Meunjo meunan dèelat tuwanku peugah, uroë njoë neupulang lee droëneuh djaroë uloontuwan siblah. Neukoh siblah sapay, neupeukab bak sapay uloontuwan; meunjo tjit h'an meunan dèelat tuwanku diet deungon saboh kapay. Meung h'an neupupeunoh lagèe uloontuwan lakèe, ho njang dèelat tuwanku djak uloontuwan seutèt, loon mat ngon meutang-ilang, bah that dèelat tuwanku poh uloontuwan bumatee, h'ana uloontuwan ingat lee. Sabab nibak meunoë-meunoë uloontuwan rasa seungsara geuinanja lee ajah dèelat tuwanku, bahkeuh matee keudeeh mangat saho hadap. Treeb that djra uloontuwan rasa geuinanja uleeh ajah dèelat tuwanku, tan uloontuwan sangka sagay meunoë neupeungeut uleeh ajah droëneuh saboh Radja raja."

Teuma djaweueb Radja Sjamsul Bahri: "Booh bèkkeuh lee susah hee ureueng tuha. Djinoë uloon bri saboh kapay lagèe lakèe gata keu diet djaroë siblah njang neunguy uleeh ajah kamoë. Beudoh djinoë djak ukuala, mangat loon peudjaroë saboh kapay keu gata."

Troon dibalè peukeue ladju keudeeh ukuala, geu-eek ladju ukapay. Trooh ukapay neumeuhey sidroë nachuda, geupeugah dum peue chaba njang ka lheueh geumarit deungon ureueng puntoong djaroë. Neupeudjook lee saboh kapay keu ureueng puntoong djaroë.

Lheueh nachuda peudjook kapay keu ureueng puntoong djaroë njan, ubee na awak

kapay gobnjan geutroon eek lam kapay njang laeen. 'Oh lheueh nibak njan geujue peugah uleeh Radja Sjamsul Bahri, bak bandum na - chuda, jue boot saooh tareek lajeue, bungka nibak nanggroë njan, kareuna disinan Radja pih ka meuteumeung lom malèe.

Bandum nachuda turoot peue njang geupeurintah uleeh Radja. Bandum nachuda peugah ubak djeroommudi jue boot saooh, peulajeue kapay teubiet dalam kuala njan.

Bandum asoë kapay Radja Sjamsul Bahri weueh that hatee, kareuna duwa boh kapay Radja ka h'ana lee. Njang ladoom sampoë djimoë sajangdjih keu kapay njang ka keu gob njan.

Beudoh disinan peulajeue ladju u-nanggroë laeen. Padum na treeb teuma trooh lom ubak saboh ~~kuala~~ Disinan pih leumah geukalon kapay djiteubiet-temong dalam kuala njan. Ban limong boh kapay Radja Sjamsul Bahri temong dalam kuala njan. 'Oh trooh uteupim laboohan kapay, bandum kapay geulhom saooh.

Radja Sjamsul Bahri neubri thèe ubak bandum nachuda kapay, soë njang keumeung troon udarat, djeued troon djak eu-eu peukan. Djak mubloë peue njang peureulèe keu beukay lam kapay.

Droëgeuh Radja Sjamsul Bahri pih teungoh udarat djak kalon nanggroë lagèe njang ka-ka tjit.

Neupeugah ubak wazi njang mat p'èng, neujue bri beulandja batjut sapo keu bandum nachuda, mangat geubulueng rata-rata keu rakan sjarikay deungon djimubloë didarat.

Radja Sjamsul Behri neuteungoh udarat ladju neutamong udalam peukan. Neukalon peukan njan ramè that. Wie-uneun neungieng keudè ngon geudoong mubandja-bandja, peunoh deungon bareng-barang meuneukat, neutamong dalam geudoong ngon keudè-keudè meuneukat njan. Teubiet geudoong njoë tamong keudè djeeh, neukalon peue na njang djroh neukeumeung bloë puwoë keu Putroë, keu bungong djaroë neuwoë dirante.

Hingga ka seupoot uroë goh lom habeeh neudjak meung sibandja peukan njan, kareuna panjang deungon le that geudoong ngon keudè. Teuma neugisa woë dum keudeeh ukapay.

Singoh beungoh 'oh lheueh makeuen, neuteungoh lom udarat, neutamong lom lam peukan neudjak kalon-kalon njang goh lom neukalon njang goh neudjak baroë.

Lalè Radja Sjamsul Behri ngon awak kapay djidjak keudeeh-keunoë lam peuken.

Beudoh sidroë ureueng buta mata siblah, djipeusapat padum-padum droë awakdjih, djijue seutèt ho njang geudjak Radja njan deungon rakan sjarikey.

Pat njang geudong awak njan, djijue kheun: "Beuingat, beuingat, pantjuri mata."

Meunankeuh djikheun pat njang geudong awak kapay ngon Radja Sjamsul Behri.

Geudeunge tutoo njan bandum hireuen. Peue meuqeusud ngon keu soë djikheun chaba njan.

'Oh 'Asha uroë bandum teubiet lam peuken, meunabsu gisa ukapay. 'Oh trooh uteupin 'oh geukeumeung eek ukapay, ka djiampeueng lee sidroë ureueng buta siblah seureuta djitanjong: "Njo droëneuh aneuq Radja Bustari?"

Teuma seuoot Radja Sjamsul Bahri: "Njo uloon njoë aneuq Radja njang droëneuh tanjong. Peue na tameuqeusud?"

Teuma seuoot ureueng buta siblah njan: "Booh meunjo njo droëneuh aneuq Radja Bustari, bèk dilèe neu-eek ukapay, meung goh lom neubajeue hutang ajahneuh njang ka treeb that bak loon. Uroë njoëkeuh loon mat droëneuh ngon meuteng-ilang, meunjo h'ana neubajeue hutang ajahneuh. Treeb that ka uloon geuinanja uleeh ajah droëneuh. H'an djeued lee loon djak pentahtiwah lagèe dilèekon, jooh goh lom geupeungeut uleeh ajah droëneuh."

Teuma tanjong Radja Sjamsul Bahri: "Peuekeuh hutang ajah uloon nibak droëneuh njang neupeugah geupeungeut droëneuh. Tjuba neupeugah djinoë mangat uloon bajeue."

Djaweueb ureueng buta siblah: "Masa dilèe jooh geuteuka keunoë na geunguy sineuq aneuq mata uloon. Geumeudjandji 'oh trooh unangroë geuwoë, geupeu-eet pulang keunoë keu uloon. Teutapi trooh 'an uroë njoë h'ana lom geupeu-eet pulang. Loon sangka droëneuh njan saboh Radja raja, na ubee djandji, dum peue hutang wadjeeb bajeue. H'an geuinanja uloon lagèe njoë, Loon tuloong gobnjan meudlaxat droë loon. Meunjo tjit droëneuh aneuq agam, lagèe agam ureueng laeen, wadjeeb neubajeue hutang ajahneuh keu uloon njoë. Meunjo h'an neubajeue, h'an loon bri djak meung sitapak."

Bak masa njan disinan ka meuhudoom dum na kawan sibuta siblah. Djisurak djikheun: "Hat bèk lee tapeulheueh aneuq pentjuri mata." Kheun lom sibuta siblah: "Djeeh neudeungo, h'an maléeneuh djisurak ureueng le diluwa. Sabab lam nanggroë njoë

ka djeued keu chaba gob Radja Bustari pentjuri mata. Djeueb-djeueb rumoh lam nanggroë njoë ka djithee buet ajah droëneuh. Sebab njan 'oh djimoë aneuq manjak djipeuseungeb deungon djipeutakoot, bèk lee kamoë djeeh Radja Bustari ka trooh keunoë djidjak tjungkee aneuq mata sineuq."

Radja Sjamsul Behri nibak masa njan ka teuseupook ngon tahe, sabab maleeneuh that ka djihudoom lingka ngon djisurak dilume. Teupikee dalam hateeneuh: "bit njo na buet njan sampoë ka djeued keu chaba peutakoot aneuq miet njang tjut-tjut atawa aneuq manjak." Teuma kheun Radja Sjamsul Behri: "Booh hee ureueng tuha bèkkeuh kirooh lee. Hutang ajah uloon bajeue djinoë. Teutapi neupeugah djinoë, ngon peue meuqeusud droëneuh uloon bajeue?"

Djaweueb ureueng buta siblah: "Mata neubajeue deungon mata. Meunjo h'an meunan neudiet deungon duwa boh kapay, baroo uloon teurimong. Meunjo kon meunan h'an loon teem sagay."

"Teuma djaweueb Radja Sjamsul Behri: "Booh djinoë ladju neuba rakan-rakanneuh eek keudeeh ulnuala, mangat loon peudjook duwa boh kapay lagèe njang droëneuh lakèe."

"Njankeuh baroo loon thèe droëneuh aneuq agam, eek neubajeue hutang ajahneuh," kheun ureueng buta siblah njan.

Lheueh njan Radja Sjamsul Behri neuwoë ukapay, djiikoot lee ureueng buta siblah seureuta deungon rakan-rakandjih.

'Oh trooh keudeeh geumeuhey lee nachuda lee Radja Sjamsul Behri, geujue djook kapay duwa boh keu ureueng buta siblah njan.

Bendum awak kapay njan geupeu-eek lam kapay laeen. Lheueh njan geupeurintah lee Radja Sjamsul Bahri, ban lhèe boh kapay jue boot saooh, geupeulajeue teubiet lam kuala njan.

Hatee bendum awak kapay makeen meutamah weueh ngon inseueh, teupikee keu buet njang ka-ka.

Peudalma meuntroë peu-eek seumbah bak Radja: "Djinoë njang leubeh djroh daelat tuwanku, geutanjoë gisa teuma unanggroë, kareuna h'ana gèdj langkah. Ka lhèe pat meuteumèe bahla dirèdj." Teutapi Radja Sjamsul Bahri mantong kreueh hatee, meunabsu djak beutrooh unanggroë laeen lom. "Meunjo h'ana tapuwoë kapay, tapuwoë 'agay pulang. Pakrikeuh djeueb-djeueb nanggroë njang tasinggah na neukeubah hutang uleeh ajah," kheun Radja Sjamsul Bahri.

Kareuna bandum peudalma meuntroë h'an keumah geutham meuqeusud Radja Sjamsul Bahri, geupeudjook droëgeuh bandum ubak Tuhan peuturoot peue geupeurintah lee Radja.

Padum na treeb teuma lom lam meulajeue, hingga trooh lom ubak saboh kuala. Dou-eu kapay teubiet-tamong, teuma ban lhèe boh kapay Radja Sjamsul Bahri tamong tjit dalam kuala njan. 'Oh trooh keudeeh bak teupin laboohan, geuboh saooh ban lhèe boh kapay. Bandum pijooh dalam kapay malam njan, h'ana teungoh udarat sabab uroë ka malam.

'Oh ban beungoh ka trooh geu-eek ukapay Sjahbanda ngon Harija dalam nanggroë njan, geudjak pareexa soë po kapay. Peue kapay njang teuka. Kapay prang atawa kapay meuneukat.

'Oh lheueh geupareeeka dum peue lee Sjahbanda ngon Harija geuwoë geudjak peuseumah ubek Radja nanggroë, bahwa njang teuka njan kon kapay prang atawa kapay meuneukat, meulaeenkan kapay sidroë aneuq Radja, njang meunabeu djak kalon-kalon tamasja nanggroë-nanggroë laeen.

Teuseubut batjut djinoë keu hey nanggroë njan. Radja nanggroë njan tjit tan buet laeen nibek kijan ngon taki Radja-Radja nanggroë laeen njang teuka keunan. Kapay geurampah, Radja ngon ureueng geudrob, geupeulheueh uglee, geujue djak seumuga, peugèdj seuneubook. Hasee peuumle njan geutjok, geupubloë lee Radja nanggroë njan, malingkan geubri keu ureueng seumuga 'oh dum seeb djinguy ngon djipadjooh. Nanggroë njan ramè raja, sabab le that ureueng seumuga. Peukan pih ramè tjit.

Dum peue hasee dalam nanggroë njan geupubloë dilèe keu Radja. Di Radja teuma baroo geupubloë ho laeen, keu kapay meuneukat njang teuka unanggroë njan. Meunan tjit dum peue bareng meuneukat njang teuka dinanggroë laeen. Geubloë dilèe ulech Radja, baro geupubloë keu ureueng meukat dalam peukan. Sabab njan 'oh trooh kapay djamèe teuka dikuala, h'an djeued [redacted] teungoh dilèe meung sidroë ureueng, meung goh lom geu-eek Sjahbanda ngon Harija peukan geudjak pareeka.

Meugisa chapa keu Radja Sjamsul Bahri. 'Oh lheueh meuteumèe chaba didarat nibak Sjahbanda, baroo djeued teungoh udarat. Barookeuh geupeugah ubek bandum nachuda kapay droëneuh njan, soë njang meunabsu teungoh udarat, ka djeued teungoh. Lom geujue bri beulandja batjut sapo deungon djibloë ie-ie didarat.

'Oh lheueh geubri peurintah njan, Radja Sjamsul Bahri teungoh udarat deungon rakan sjarikay bandum pih teungoh udarat, geudjak kalon-kalon peukan meusuka-suka.

'Oh trooh Radja Sjamsul Bahri udarat, neutamong lee dalam peukan neudjak eu bande. Teuma geusamboot lee Sjahbanda Peukan, geuba keudeeh-keunoë neupeuleumah djeeh-njoë ubak Radja Sjamsul Bahri.

Meunan tjit awak kapay, bandum teungoh udarat tamong lam peukan djak kalon djeeh-njoë, ulèe-ili keudeeh-keunoë dalam peukan, sabab le that peue njang djikalon. Mumatjam-matjam piasan geujue peudueq lee Radja dalam peukan.

Kareuna le that piasan lam peukan, bandum awak njan sampoë 'an djula malam goh lom woë ukapay. Meunan tjit Radja Sjamsul Bahri mantong lalè sadjan Sjahbanda ngon Harija Peukan, geupeudjamèe ngon peulalè.

Teungoh lalè Radja Sjamsul Bahri ngon rakan sjarikay bandum didarat kalon piasan, geujue lee Radja nanggroë njan djak ukapay sidroë ureueng njang ka biasa pubuet-buet njan. 'Oh trooh keudeeh lam kapay Radja Sjamsul Bahri, djikom dalam kapay njan siblah kawooh mupudoë intan, hareuta Putroë peurumoh Radja nanggroë njan. 'Oh lheueh njan djiteungoh teuma udarat. Bandum awak kapay 'oh rab beungoh uroë bàroo djigisa ukapay.

Beungoh uroë Radja nanggroë njan geumeuhey budjang, geujue pèh tjanang lam peukan deungon dalam nanggroë geujue seuranta, beuklam Putroë ka gadoh kawooh siblah, njang mupudoë intan. Soë njang teu-

meung pantjuri njang tjue kawooh Putroë njan, meutoumee seunaleen nibak Radja.

'Oh lheueh budjang teurimong peurintah Radja, ladju budjang teubiet uluwe kuta, geudjak ladju lam peukan, geupoh ngon tjanang, geuseuranta lagèe njang geutitah uleeh Radja. Haboeh lam peukan tamong lam gampoong geuseuranta djeueb-djeueb djuroong.

Lheueh Radja meusabda ubak budjang, geupeugah lom ubak meuntroë, geujue eek meuntroë ukapay Radja Sjamsul Bahri, geujue djak peugah, beuklam teungoh Putroë kalon piasan, teuka awak kapay djidong dilikoot Putroë kalon piasan. Meutulak-tareek lam kawan, teuma dalam karu njan kakeuh gadoh sibiah kawooh Putroë njang mupudoë intan. H'an tom njang kakka geumadoh. 'Oh trooh awak sjarikay Radja Sjamsul Bahri ka geumadoh Putroë. Geuharap that bak Radja Sjamsul Bahri, beugoupareexa nibak awak kapay deungon bak geupulang. Sabab h'ana laeen ureueng njang tjok, malingkan tjit awak kapay njan. Meunjo h'ana geupulang hareuta njan, tajue teuka gobnjan keunoë ubalè, meunabsu pareexa meunuroot pakriban hukoom dalam nanggroë.

Lheueh meuntroë teurimong titah nibak Radja, ladju geubeudoh lee eek keudeeh ukapay. 'Oh trooh keudeeh geupeuseumah lee ubak Radja Sjamsul Bahri, lagèe njang geuteurimong nibak Radja nanggroë.

'Oh ban Radja Sjamsul Bahri deungo chaba njan, tahe mumang h'ana chaba. Na tjèh ramub sigapu, baroo geupeugah bak peudahna meuntroë droëgeuh, geujue tawook dum na nachuda, geujue pareexa ubak bandum awak rakan sjarikay kapai. Peudahna meun-

troë pih ladju beudoh geudjak peugah ubak bendum nachuda, geujue sideek-saeat ubak bendum awak kapay maseeng-maseeng. Ngon sigra lee beudoh bendum nachuda, pareexa bak awak kapay peue njang geujue lee Radja.

Na masak bu sinaleeh breueh, geudjak bendum nachuda ngon djaroommudi ubak Radja, geudjak peugah peue njang ka lheueh geupareexa. H'ana sapat na meuteumèe.

Teuma kheun Radja Sjamsul Bahri: "Booh djinoë uloon ngon droëneuh peudahne meuntroë seureuta deungon nachuda, tateungoh udarat tadjak keudeeh ubak Radja nanggroë, tadjak peugah ngon tapeulheueh droë geutanjoë bendum."

Teuma meukoumeh lee, bendum sigo teungoh udarat, djak meungèdap deungon Radja. 'Oh trooh keudeeh ubak Radja nanggroë, bendum geujue meulangkah pijooh ubalè. Geuteurimong lagèe teurimong djamèe Radja-Radja. 'Oh lheueh seuninja bendum ka pijooh, teuma Radja nanggroë peugah lom chaba geumadoh silapeeh treuq ubak Radja Sjamsul Bahri.

Teuma djaweueb Radja Sjamsul Bahri: "Beurajek meu'ah nibak dèelat tuwanku ampoon, ka lheueh laman jue pareexa dum pat didalam kapay, h'ana meuteumèe hareuta njan. Lom pih silapeeh treuq laman peuseumah ubak dèelat tuwanku, sikali-kali rakan kamoë h'ana pubuet salah lagèe njang dèelat tuwanku d'aqwa njan."

Teuma seuoot Radja nanggroë: "Booh meunjo meunan, geutanjoë duwa tameutarooh. Meunjo h'ana hareuta njan didalam kapai droëneuh, nanggroë njoë neutjok keudroëneuh. Uloonteuh njoë deungon asoë nanggroë bendum neutueng keu namiet droëneuh."

Seuoot lom Radja Sjamsul Bahri: "Diuloontuwan pih meunjo hareuta njan meuteumèe dâlem kapay uloontuwan, neutjok kapay-kapay bandum keu droëneuh. Uloontuwan seureuta rakan sjarikay, neutueng keu namiet bandum.

Teuma kheun Radja nanggroë:"Meunjo meunan, djinoë lee geutanjoë taeek ukapay, tadjak pareexa keulaji sigo treuq. Soë njang taloo bèk meuungki."

"Djadèh!" Seuoot Radja Sjamşul Bahri.

Geutroon lee ladju bandum dibalè, geudjak keudeeh ukapay. Geupareexa lee teuma keudeeh-keunoë, djeueb-djeueb lungkieq. Teuma meuteumèe lee kawooh siblah njan nibak saboh lungkieq seureuta geupeutunjok ubak Radja Sjamsul Bahri uleeh Radja nanggroë.

Teudong tahe Radja Sjamsul Bahri h'ana lee chaba sapeue. Teuma kheun Radja nanggroë njan? "Kon ka loon peugah bunoë jooh goh lom tameutarooh, loon lakèe pulang deungon gèdj, bèk meuteumèe rugoë ngon kandjay.

Lheueh nibak njan Radja nanggroë h'ana lee geumeututoo. Geuteungoh ladju udarat. 'Oh trooh uteumpat geumeuhey lee duwa droë uleebalang, geujue eek ukapay, geujue djak drob Radja Sjamsul Bahri deungon rakan bandum.

'Oh lheueh geudrob, geujue peuteungoh uglee, geujue djak tjeumeutjah, peugèdj seuneubook, lagèe njang ka biasa geupeulaku keu Radja-Radja laeen njang ka geudrob. Bandum kapay deungon asoëdjih geujue rampah.-

---

V. DALAM SEUNGSARA.

Padum na treeb ka Radja Sjamsul Behri tinggay dalam glee deungon bandum rakan-geuh njang geueungkara uleeh Radja nanggroë njan, h'ana buet laeen. 'Oh beungoh uroë geutjok parang deungon lham sabeh sapo, geudjak tjeumeutjah adek h'an sungkeet tanoh glee keu teumpat pula lada, pakriban njang geuatoo lee ureueng keumeway njang geujue uleeh Radja.

Njang na meuteumèe bak Radja: breueh, cungkoot deungon idja-silluweue.

Laeen nibak pula lada, geupula tjit rukoon dabeueh gulè. Masee nibak tanaman njan geupubloë ngon bloë ranub-pineung. Meunan tjit buet di Radja-Radja laeen njang ka keunong tipèe nibak Radja nanggroë njan.

Baranggasoë njang h'ana pateeh peue njang geujue lee ureueng keumeway, djitjok djiba bak Radja. 'Oh trooh keudeeh peu-eeh bak papeuen kroong, teuma geujue poh peuet plooh peuet go deungon awee seumambu nibak boh punggoong.

Bandum ureueng keumikeeb ateueh hay seexa Radja nanggroë njan. Tankeuh na dajaupaja keumeung lawan buettan Radja nanggroë njang leupah zhaleem njan.

Ka padum treeb Radja Sjamsul Behri dalam seungsara, h'ana teudooh lam teuinget sabee keu ma keu ku seureuta njang leubèh that keu djudoogeuh Putroë Ansari. Tjit lam dawook geumoë sabee h'ana reuda. Teudjakteudong seureuta teukukuy pat njang geudueq.

Nibak siuroë 'oh djaga nibak teungeut bak saboh rangkang glèe, lheueh geulumpoë Putroë Ansari, trooh teuka geudjak saweue gobnjan, teuma geumoe geubae:

Bukon hireueng loon eu lajang,
Trooh umanjang habeeh taloë.
Loon njoë untoong boh timon phang,
Ka meulang-lang lam nanggroë njoë.

Bukon hireuen loon eu bubrueq,
Dalam abeueq teungoh djimanoë.
Digob untoong boh timon brueq,
Tinggay geudueq dalam nanggroë.

Bukon hireuen loon eu meurak,
Ateueh sagak djikeumprak droë.
'Oh loon ingat hatee rusak,
Peuturoot galak djeued keu meunoë.

Bukon hireuen loon eu unoë,
Keudeeh-keunoë sambeng djilingka.
Hokeuh trooh loon bak masa njoë,
Pakri loon woë bulèe h'ana.

Bukon hireuen loon eu sukaleuet,
Keunong daweuet tirè rawa.
Uroë malam looh eeh h'an teungeut,
E djudoo tjut ingat keu gata.

Bukon hireuen bak meurantee,
Diteungoh glee sibak sahdja.
'Oh loon ingat h'antjoo hatee,
Tjut Ansari djudoo muda.

Bukon hireuen loon eu siwah,
Ulèe meutatah saroong h'ana.
Teuingat jooh loon tjok langkah,
Putroë teugah pateeh h'ana.

Bukon hireuen loon cu piti,
Lam anoë pasi djimeuupa.
Radja paleeh bieq pantjuri,
Habeeh djitaki dum na Radja.

Bukon hireuen bungong djambèe,
Sroot lam abèe h'antjoo landja.
Badan paleeh tubooh asèe,
Rooh lam tipèe Radja tjeulaka.

Bukon hireuen loon cu simplah,
Meuh meutatah intan mata.
'Oh teuingat ma ngon ajah,
Njum sang beukah hatee lam dada.

Bukon hireuen loon eu tamboo,
Bak kajèe thoo su meutaga.
Lam touingat loon keu djudoo,
Djimoë bae jooh loon bungka.

Bukon hireuen loon eu beuragoë,
Lakoë-binoë dong mubandja.
'Oh loon ingat keu bae Putroë,
Njoë ka sampoë ban djisangka.

Bukon hireuen loon eu bambang,
Po meukumbang bak mata uroë.
'Oh teuingat djudoo ma wang,
Njum sang leukang kuleet ngon asoë.

Bukon hireuen loon eu leumang,
Takèh manjang leumak h'ana.
'Oh teuingat bungong keumang,
Njum bak reudjang kiamat doonja.

Bukon hireuen loon eu bungkooh,
Asoë peunoh boh ru peuet puntja.
'Oh loon ingat hee djudoo beh,
Bu loon padjooh ngon ie mata.

Bukon hireuen loon eu bieng phoo.
Dijub djaloo djikgewang pha.
'Oh teuingat njan keu djudoo,
Njum teupuroo njaw'ong lam dada.

Bukon hireuen loon eu tampoong,
Tinggay buboong angèn tampoë.
'Oh loon pikee njan keu untoong,
Njum loon djamproong laoot loon woë.

Bukon hireuen keu bak rihat,
Duroë le that teupat bandja.
Salèh diloon ka Tuhan had,
Djirat njoë pat loon teubuka.

Meunankeuh nasib Radja Sjamsul Bahri dalam seungsara that nibak masa njan. Uroë-malam dalam susah hatee seureuta dawook geumoë sabee 'oh teuingat keu nasib droëgeuh deungon bandum rakan dalam seungsara ngon meudlarat that.

Uroë-malam geumeulakèe ubak Tuhan, beutroohkeuh ureueng djak tjok ngon geupeulheueh bandum gobnjan didalam seungsara njan.

VI. DALAM DUKAAN.

Djinoë mmwoë qishah keu Putroë Ansari. Ka duwa thoon si'umu leupah lakoëgeuh Radja Sjamsul Bahri tjit lam rugha hatee. Geunab uroë dawook lam teuseupook-seupook ngon ie mata meuleeb-leeb teuingat keu djudoogeuh.

Maqlumkeuh ureueng teungoh muda, teungoh mumat gaseeh tjree ngon lakoë. Peue lom djendji Radja Sjamsul Bahri treeb that tjit nam buleuen mantong. Njoë ka duwa thoon leubèh h'ana trooh lom geugisa. Euntah udeeb lam seunang, euntah tjit udeeb dalam susah, h'ana trooh chaba sapeue. Sabab njan rasa-rasa beukah hateegeuh.

Dalam hateegeuh na teusawoo, peue ka meuteumèe Putroë laeen nibak geudjak njan, sabab njan djeued h'ana meugisa lee. Teutapi 'oh geuingat keu sumpah Radja Sjamsul Bahri jooh masa geutroon geutjok langkah, h'an djimè sagay bak 'aqay njang Radja Sjamsul Bahri njan geumeukaween laeen.

Bit pih meunan Tuhankeuh njang trooh thèe djeueb-djeueb sjoë, teukheun dalam hateegeuh.

Soë njang kalon Putroë Ansari masa njan, teuka sajang, sabab ook njang patah manjam ka meuseuruguy sang-suy. Ie muka njang meuleeb-leeb, ka thoo ngon putjat. Badan-geuh njang rampeeng ngon peunoh, djinoë ka tinggay tuleueng ngon kuleet.

Ma ngon kugeuh Radja nanggroë, kon wajang susah ngon weueh hatee 'oh geukalon ateueh hay Putroë Ansari njan.

Habeeh geuhey dum na nudjum dalam nanggroë njan, geujue bri ubat keu ngon tooh hatee Putroë Ansari, mangat bèk lee teuingat keu Radja Sjamsul Bahri, teutapi h'ana eek tjit moëtadjeueb. Tan buet laeen di Putroë Ansari njan, 'oh teuingat keu lakoëgeuh dalam geumubae sabee uroë-malam.

Bukon sajang bungong toëfah,
Ilee mirah lam ie raja.
Teungku gadoh h'ana meugah,
Lèh ho leupah ka angèn ba?

Bukon sajang aneuq beuragoë,
Djipoh-poh droë eumpeuen h'ana.
Bukon sajang djudoo loon sidroë,
Treeb goh geuwoë mupat h'ana.

Bukon sajang loon eu mideuen,
Timoh dileuen bungong asa.
Djandji teungku tjit nam buleuen,
Njoë ka meuthoon neuwoë h'ana.

Bukon sajang bungong geutoë,
Keunong uroë habeeh mala.
Trooh that hatee djudoo loon sidroë,
Geutieq kamoë dalam rugha.

Bukon sajang loon eu padee,
Tinggay tangkee tuloo seuba.
Tan lee teumpat loon peuseunang hatee,
Laweet tan lee djudoo muda.

Bukon sajang minjeuq simplah,
Dalam kadah roo uluwa.
Teungku bungka treeb ka leupah,
Loon neukeubah lam labeulala.

Bukon sajang loon eu pisang,
Teungoh meudoolang matee putjook.
Bukon sajang Banta seudang,
Salèh meulang-lang h'an saho trook.

Bukon sajang bungong muroong,
Puteeh meukeupoong soë pèt h'ana.
Hokeuh loon mè keurikay daloong,
Djudoo pajoong gata h'ana.

Bukon sajang gapeueh pandjoë, .
Lurooh keudroë angèn timpa.
Hokeuh loon mè seuhab meusudjoë,
Soë loon siboë 'oh tan gata.

Bukon sajang loon eu tjeukoo,
Oon habeeh thoo lajèe rata.
Hokeuh loon mè bantay kasoo,
Lintoobaree 'oh tan gata.

Bukon sajang loon eu tjanggueq,
Uleue pathueq lam ie raja.
Hokeuh loon mè tirè tilam dueq,
Soë loon peudueq tan lee gata?

Bukon sajang loon eu rangkang,
Diteungoh blang angèn timpa.
Badan paleeh tubooh suwang,
Salèh malang trooh 'an tuha?

Bukon sajang bungong djambèe,
'Oh tèe lajèe lureeh rata.
Badan paleeh tubooh asee,
Salèh balèe trooh 'an tuha.

Bukon sajang loon eu sigeundeet,
Djimeuleet-leet dalam tjintra.
Tubooh sigeupay tinggay sidjeumpeet,
peutimang sakeet laweet tan gata.

Bukon sajang bungong padee,
Djipoot angen glee reubah meutimpa.
'Oh loon ingat hatee reulee,
Sang njum ka tjree njaw'ong lam dada.

Bukon sajang loon eu pujooh,
Po djipijooh lam djeundrang dara.
Neutueng njaw'ong loon hee Tuhan beh,
H'an eek loon trooh hatee rugha.

Bukon sajang loon eu seuhab,
Putooh kasab idja sutra.
Neubri bumatee loon sikeudjab,
Mat saho hadap h'an peue lee kira.

Bukon sajang bungong langsat,
Lurooh buet kilat udjeuen keunong sa.
Neutjok njaw'ong loon hee malaikat,
Bèk lee teuingat djudoo loon Radja.

Meunankeuh sabee djeueb-djeueb watèe Putroë Ansari geumoë bae keu djudoogeuh Radja SJamsul Bahri njang ka treeb that leupah bungka, goh lom geuwoë.

Sang kira gobnjan na sajeueb, ka geupo ladju geudjak seutèt pat ka meutheum lakoëgeuh masa njan. Eeh h'an meurasa teungeut, neupadjooh bu h'ana troë, 'oh geudjeeb ie h'an pueli grah, dawook neupeutimang hatee susah.-

VI. PEUTUROOT LUMPOË.

Nibak simalam Putroë Ansari neumeulumpoë, "nanjum teuka sidroë ureueng nibak teumpat geupijooh Radja Sjamsul Bahri, teuma djitjukoo ook siblah ulèe."

'Oh ban djaga nibak teungeut njan, Putroë Ansari tahe mandang ngon ie mata, h'ana chaba sapeue, teupikee keu lumpoë, peuekeuh 'alamat lumpoë njan. Teupikee dalam hateegeuh, t'aqbi lumpoë njan tan laeen malingkan Radja Sjèmsul Bahri ka geuteumè bahla diranto. 'Oh teupikee keunan makeen meutamah that lom roo ie mata ngon teuklikgeuh.

'Oh ban djideungo su Putroë klik, Trooh lee keunan dum deendajang, djidjak kalon peue kareuna Putroë geuklik lam teungeut njan. Teuma djikalon Putroë teungoh teudueq meusook-meusook geumoë gadoh ingat. Djidueq lee ban siseun lingka sara djipeuiem Putroë. Djipeugah chaba njang djroh-djroh ngon pupuleeh hatee Putroë Ansari njang teungoh moë teuingat keu lakoë.

Teuma teuka lee keunan lom ajah ngon bunda Putroë Ansari, geudjak kalon aneuq geuh njang teungoh moë, teukeudjoot lam teungeut. Geutanjong lee uleeh buridageuh: "Pakon tamoë aneuq malam-malam laggèe njoë? Soë peukaru atawa peue na talumpoë, hingga gata lagèe njoë?"

Teuma geupeugah lee peue ban njang ka lheueh geulumpoë lee Putroë Ansari, teuma geukheun: "Tan laeen t'aqbi lumpoë njan, malingkan Radja Sjamsul Bahri dalam bahja diranto. Salèh tjit ka djitawan uleeh Radja laeen, salèh tjit ka karam kapay h'ana djeued geuwoë lee."

Teuma seuoot ajahgeuh: "Booh hee aneuq, bèkkeuh lee tamoë malam njoë. Baranggapeue singoh uroë tapikee. Adak tapikee malam njoë pih, h'an eek hasee sapeue teungoh malam raja."

Teuma kheun Putroë Ansari: "Bèk lee ajah puprèh pikee singoh 'oh uroë. Bahkeuh malam njoë ladju, loon lakèe izin dikawooh ajah seureuta bunda, singoh uroë uloontuwan keumeung tjok langkah, uloontuwan djak seutèt gobnjan njang ka meuteumèe bahla lam ranto njan. Meunjo na gaseeh sajang ajah keu uloontuwan aneuqneuh njoë, ajah bri kapay meung saboh deungon uloontuwan bungka. Meunjo h'an bahkeuh uloontuwan djak sidroë meudarat, peukoh rimba Tuhan ho njang trooh, hingga 'oh meuteumèe gobnjan baroo uloontuwan pijooh. Tieb-tieb nanggroë njang ka trooh uloontuwan teuka, uloontuwan sideek-sasat, udeeb loon tanjong pat, matee loon tanjong djirat. Meunjo mantong udeeb uloontuwan puwoë gobnjan, meunjo ka matee uloontuwan puwoë 'alamat keunoë keu ajah-bunda."

Seuoot Radja: "E hee aneuq, hee boh hatee. Pakon tadjak droëteuh? Keu peue tjit na dum wazi-meuntroë, ulèebalang-panglima dalam nanggroë njoë meung ka tadjak droëteuh. Gata sidroë aneuq dara kon aneuq agam, konkeuh 'ajeeb-keudji that ajah gata seureuta r'aqjat asoë nanggroë njoë. Djeued keu tutoo chaba gob, aneuq dara geupeulheueh djidjak seutèt lakoë keu droë. Bèkkeuh trooh sidum nan tapubuet keudroëteuh. Bahkeuh loon jue djak seutèt ubak wazi-meuntroë ngon ulèebalang-panglima dalam nanggroë."

Kheun lom Putroë Ansari: "Beuthat baranggasoë ajah jue djak seutèt, h'an eek

trooh djipuwoë djudoo uloontuwan keunoë, meunjo kon uloontuwan djak keudroë, kareuna leumah dalam lumpoë uloontuwan, tjit droë uloontuwan keudroë njang tjok sikin bak djaroë ureueng tjeumukoo. Uloontuwan drob ngon ikat keudroë ureueng njan. Njang laeen dum na rakan teudong-dong tahe. Meunjo ajah jue seutèt mantong nibak wazi meuntroë, ulèebèlang-panglima, loon takoot h'an sampooreuna. Sija-sija mantong lagèe kheun chaba madja: "ngeu habeeh, beusoë h'an peudja", sabab njan meunjo tjit ajah jue djak seutèt nibak wazi-meuntroë, bahkeuh uloontuwan djak sadjan-sadjan seurenta ureueng njan. Meunjo h'an meunan 'oh leupah ureueng njan bandum, uloontuwan seutèt lom keudroë, uloontuwan djak meudarat lagèe njang ka uloontuwan peugah bunoë nibak ajah."

Teuma kheun ma Putroë Ansari: "Bèk hee aneuq tadjak gata sadjan. Ka gadoh sidroë, bèkkeuh gadoh banduwa. Beuna tasajang keu mateuh njoë ka tuha. Gata pih lom meuteumèe bahla dirèdj, pakrikeuh mateuh njoë. Lakoëteuh h'an loon teumèe eu, gata pih ka gadoh. H'antjoo that hatee mateuh njoë hee aneuq 'oh tan lee gata. Bahkeuh hee aneug geudjak seutèt lee wazi-meuntroë ngon ulèebalang-panglima. Bèk hee aneuq tapubuet ban njang kheun hatee. "Nèqmat tashaba, bahla tasjukoo". Pakon aneuq tapeuturoot that ban kheun hatee. H'ana tapikee rugoë deungon laba."

Seuoot Putroë Ansari: "Konkeuh wahee bunda uloontuwan peuturoot kheun hatee, kon h'ana loon pikee rugoë deungon laba. Djeueb peukara ka seeb habeeh loon pikee. Loon keumeung sambat seutija deungon gobnjan njang djudoo loon. Meungkon uloon njang djak seutèt, h'an trooh geuwoë keunoë. Achee dudoë, loon pih matee bak peutimang susah njoë.

Soë po sinjak eek theun hateo keu lakoë."

Teuma kheun ajah Putroë Ansari: "Booh hee aneuq bèk gundah lee. Ubee lakèe gata Tuhan peutrooh, teutapi prèhkeuh singoh uroë. Loon peudueg pakat bandum meuntroë, pakriban njang mèe tapubuet deungon tadjak seutèt. Taechkeuh hee aneuq beuteungeut. Malam njoë bèk tapeususah lee."

Teuma lheuch njan Radja geutroon sinan disinan, geuwoë uteumpat geudjak eeh.

Singoh uroë, Radja neuhoy bee bandum wazi-meuntroë ubalè, geupeugah bandum chaba peue njang neudeungo beuklam nibak Putroë Ansari. Teuma neutanjong pakriban djalan njang djroh neupubuet ngon djak seutèt, sabab geupikee h'ana djeued geuthem bèk rooh djak Putroë Ansari, salèh tjit bit njo ubee Putroë lumpoë. Meunjo tjit geuthem bèk djak sadjan Putroë Ansari, teumakoot teuma 'oh leupah ureueng djak seumeutèt, geudjak sidroë Putroë Ansari meudarat, djeued meuteumèe rugoë leubèh raja.

Habeeh pakat bandum deungon wazi-meuntroë geupeuputooh, njang djak seumeutèt duwa blah droë ulèebalang, rakan tudjooh boh kapay ngon peuet droë peudahna meuntroë keu ngon Putroë Ansari, meunabsu tjok langkah bandum bak nam uroë buleuen leumah atawa tudjooh uroë treuq.

Lheuch njan Radja peugah lee ubak budjang, geujue seurenta dalam nanggroë kreh r'aqjat deungon faqi meuseukin njang na dalam nanggroë, geujue troon keupen umideuen ubak chanduri Radja, geujue lakèe du'a ubak Tuhan keu Putroë Ansari seureuta deungon keu bandum ureueng njang keumeung bungka, geudjak

sentèt Radja Sjamsul Bahri. Leeen nibak njan lam djeueb-djeueb meunasah neujue beuet tudjooh malam lakèe du'a seulamat keu Putroë njang bungka.

'Oh leueh budjang deungo sabda Radja, ladju gentenbiet geudjak seureuta lagèe ban njang kheundak Radja.

Dalam astana pih Radja jue sie keubeue-leumo muplooh-plooh iku keu chanduri. Troon r'aqjat Timu-Barat Tunong-Barooh geudjak ubak chanduri Radja. Peunoh mideuen ureueng dueq lakèe du'a seulamat keu Putroë Ansari njang keumeung bungka.

Tudjooh boh kapay njang keumeung meulajeue njan pih ka hasee, ka lheueh geupeusidjueq deungon geusrah ulèe dum na meuntroë-ulèebalang seureuta r'aqjat njang djak sadjan. Meunan tjit Putroë Ansari geusrah ulèegeuh dimeuligoë.

Trooh bak uroë keumeung tjok langkah, 'oh lheueh meukeumah, beudoh Putroë Ansari geudjak tjoom gaki ajah deungon bundageuh. Teungoh geutjoom gaki bundageuh, geubae lee mageuh Putroë:

Bukon sajang bungong useen,
Bèe meulaeen bungong aba.
Bukon sajang puteeh litjeen,
Djikeumeung treen padjan meugisa?

Bukon sajang bungong kundoo,
Patah tawoo angèn timpa.
Bukon sajang daraberoo,
Seutèt djudoo leupah bungka.

Bukon sajang bungong pendjoë,
Keunong uroë habeeh mala.
Bukon sajang aneuq loon Putroë,
Seutèt lakoë h'an meuho ka.

Bukon sajang bungong tjampli,
Puteeh meuriti lam tamah muda.
Bukon sajang Tjut Ansari,
Djitinggay abi deungon bunda.

Bukon sajang loon eu bajeuèn,
Habeeh eumpeuen dalam tjintra.
Bukon sajang loon eu mideuen,
Gadoh buleuen aneuq dara.

Bukon sajang bungong asan,
Sroot meutimphan udjeuen keunong sa.
Bukon sajang aneuq badan,
Salèh padjan trooh tagisa?

Bukon sajang bungong labu,
Ten soë sibu udjeuen h'ana.
Ten soë sajang meung seugitu,
Tinggay ma-ku lam astana.

Allah hay oon ara-giri,
Oon sisawi timoh lam kuta.
H'an djeued loon tham hee puteeh di,
Sang loon beuntji djudoo gata.

Allah hay oon ranub laseeh,
Oon rangkileeh oon meurija.
Gadoh lakoë teungoh gaseeh,
Putroë 'areeh djidjak mita.

Allah hay oon siradja oon,
Angèn peutreon keunoë udoonja.
Salèh mubuleuen salèh meuthoon,
Tatinggay loon lam astana.

Allah hay oon naleueng geumueng,
Oon rumpuen lam pareek kuta.
Beurooh langkah ngon peuteumuen,
Reudjang meuteumeung njang tamita.

Allah hay oon ranub djatoë,
Oon pandjoë ngon oon sigeunda.
Salèh tjit treeb gata tawoë,
Matee kamoë soë ngieng h'ana.

Allah hay oon nilam tjeukoo,
Oon kundoo ngon oon peureuta.
Hokeuh loon mè tilam kasoo,
Darabaroo 'oh tan gata?

Allah hay oon kajèe meudang,
Oon pisang ngon oon tjeumara.
Hokeuh loon ba agook keureusang,
Ngon idja plang subang meudjeuntra

Allah hay oon kajèe basay,
Oon geuruphay kajèe raja.
Hokeuh loon ba keuruntjoong ikay,
Ka meusampay lam peutoë raja.

Allah hay oon kajèe djatoë,
Oon geutoë oon tjampli tjina.
Hokeuh loon ba sawèk mupeudoë,
Apak keudroë soë nguy h'ana.

Allah hay oon kajèe meutarook,
Oon seulimpook didalam paja.
Hokeuh loon mèe ajeuem bungong ook,
Ka meutumpook lam peutoë katja,

Allah hay oon bajam sawi,
Oon keumiligadoong tjina.
Ho loon ba gleueng djaroë-gaki,
Tjut Ansari &oh tan gata.

Allah hee oon gapulaga,
Oon djeumpa oon malasari.
Njampang sakeet ajah bunda,
Gata h'ana ubat soë bri.

Allah hee oon malairi,
Oon giri oon siseekmaga.
Peue ubat loon hatee rawi,
Tjut Ansari 'oh tan gata?

Allah hee oon tutoobbumoë,
Oon beuramoë oon koom-koomma.
Bupenjang 'umu aneuq loon sidroë,
Beureudjang tawoë keunoë bak ma.

Meunankeuh Putroë Ansari geupumoë bac lee mageuh. 'Oh habeeh njan geutjoom bak talak Putroë Ansari. Geupeulheueh Putroë Ansari ngon ie mata meudr'am-dr'am. Troon ladju lam meuligoë peunab keudeeh ukuala, djiseutèt lee deendajang, djieuntat lee dum na peurumoh meuntroë, ulèebalang, keutjhik panglima seureuta laeen-laeen asoë nanggroë. Meunan tjit Radja nanggroë ngon dum na ureueng patoot-patoot dalam nanggroë, geudjak euntata Putroë Ansari bungka.

'Oh trooh ukuala ladju geu-eek ukapay. 'Oh trooh ukapay ka teudong-dong dum na 'ulama, teungoh geubang ngon geubeuet du'a tulak bahla Putroë Ansari neukeumeung treen. Putroë Ansari pih seumah ladju bak gaki ajahneuh deungon neumoë meusook-meusook, ie mata meutaloë-taloë.

Lheueh njan teuma Radja ngon dum na ureueng njang meu-euntat treen teuma woë udarat deungon ie mata meuleeng-leeng bandum.

Habeeh treen bandum ureueng njang djak meu-euntat njan, Putroë jue peugah ubak nachuda, geujue boot saooh peulajeue kapay ban tudjooh boh njan.

Lheuech geupeugah chaba njan Putroë Ansari geutamong udalam bileek kapay djiireeng lee deendajang peureubah droë ateuch kasoo, deungon neumoë meusook-meusool teuingat keu bunda ngon keu ajahgeuh njang tinggay dinanggroë, geumeulakèe ubak Tuhan dalam hateegeuh, bupanjang 'umu ngon beuseulamat nibak geudjak-geuwoë, bèk na teupèh djaroë-gaki, beumeuteumèe reudjang peue njang geumeuhadjad, mangat reudjang trooh geuwoë unanggroë ubak ajah-bundageuh.-

VII. MEUTEUMÈE BEUKAHSAN.

Na padum uroë padum malam neumeulajeue lam laoot raja, deungon tuloong Allah beureukat maqdjizat Nabi laoot pih teudooh h'ana bakat, hingga leumah saboh udjoong nanggroë. Ho treeb makeen rab ladju ngon deuh kapay teubiet-tamong dalam kuala njan.

Nachuda ladju neudjak peuseumah ubak Putroë, djinoë ka trooh ubak saboh kuala saree geutanjong, peuckeuh peurintah nibak Putroë, geutamong lam kuala njan atawa geupeuseunang ladju ho laeen.

Teuma Putroë peurintah nibak Nachuda geujue tamong bandum kapay njan udalam kuala. Nachuda ladju teubiet dalam bileek Putroë, ladju djak peugah ubak djaroemmadi, geujue tamong kuala deungon geubri tanda ngon alam ubak kapay laeen njang dilikoot njan, geujue seutèt tamong udalam kuala njan.

'Oh trooh bandum kapay uteupin laboohan kapay, geulhom saooh. Putroë peugah ubak peudalma meuntroë, bandum awak kapay bèk dilèe troon-troon meung sidroë udarat, meung goh lom meuteumèe peurintah nibak Putroë.

Na sikeudjab geupijooh teuma teuka lee kaunen eek ukapay Sjahbanda ngon Harija Peukan dalam nanggroë njan, geudjak pareexa soë po kapay njang teuka ngon peue na asoë.

Peudalma meuntroë geudjaweueb peue njang geutanjong lagèe njang ka geuamanat lee Putroë: "Kapay njoë, kon kapay prang lagi kon kapay meuneukat, malingkan kapay aneuq Radja Dèwi teuka, meunabsu djak kalon-kalon nanggroë."

Kheun Sjahbanda ngon Harija Peukan: "Meunjo kapay meuneuen aneuq Radja, djeued geuteungoh udarat, geudjak kalon-kalon banda atawa bareng meuneukat dalam peukan."

Lheueh njan teuma Sjahbanda ngon Harija Peukan geutroon dikapay, woë gisa udarat.

Na sikeudjab teuma leumah djikalon uleeh nachuda kapay Putroë Ansari, na saboh kapay njang teudong dalam kuala njan njum sang kapay njan kapay Radja Bustari njang geuba lee Radja Sjamsul Bahri. Teuma ladju geudjak peugah ubak Putroë. Putroë ngon peudahna meuntroë bandum eek ateueh dèk kapay, geudjak peusarèh njo peuc njang geupeugah lee nachuda.

'Oh lheueh geukalon, njo bit kapay Radja Bustari njang geuba lee Radja Sjamsul Bahri. Putroë peugah ubak meuntroë, neujue teungoh lee udarat deungon padum droë ulèebalang seureuta rakan sjarikay mudroë padum-padum droë, geudjak sasat ngon geudeungon-deungo chaba pat na djinoë Radja Sjamsul Bahri. Meunjo ka na geudeungo gah pat droëneuh njan, geujue gisa beureudjang ukapay ubak Putroë.

Teuma meuntroë ngon ulèebalang njan ladju geutroon udarat. Pakriban njang geupeurintah uleeh Putroë akan geuuseuha.

'Oh trooh udarat geutamong lee udalam peukan geudjak kalon djeeh-njoë sara geupeusingèt geukunjueng keudeeh-keunoë, geudeungo-deungo ureueng ~~mupreë keu buettan~~ Radja Sjamsul Bahri. Geukalon keudeeh-keunoë pat salèh na leumah rakan Radja Sjamsul Bahri. Teutapi ka seupoot uroë tan na leumah pih meung sidroë. Kareuna ka hèk bak geudjak djak, geukalon saboh balè, teuma geupeurab neumeung pijooh sikeudjab.

Disinan na teu-eeh sidroë ureueng teungoh seumeungeub raja, goh lom lheueh geup'ieb tjandu. Teuseureeh dalam hateegeuh lom, njoëkeuh pat djeued tatanjong dum peue

chaba ngon rahsija njang takeumeung sideeksasat. Teuma kheun meuntroë ubak ureueng njan: "Hay teungku, na neutupat pat rumoh publoë madat disinoë? Teuma seuoot ladju ureueng banggi:"Na uloontuwan tupat teungku. Uloontuwan njoë tjit ureueng mumadat. Meunjo na teungku meunabsu, djeued uloontuwan djak ba uteumpat njan."

Teuma kheun meuntroë:"Njoë pat rakan loon na sidroë, neudjak bloë keu kamoë batjut." Geuduet reunggeet limong neuq dalam taloë keuiengggeuh, geudjook geujue bloë ladju bagah-bagah seureuta geujue seutèt nibak sidroë rakan. Geuwasiet ubak rakan-geuh njan, 'oh trooh bak rumoh madat, geujue p'ieb tjandu ladju disideeh, geujue pumaboök banggi njan beutroë tjandu. Dalam teungoh maboök njan, geujue tanjong pakri djeued tinggay dikuala kapay Radja Sjamsul Bahri ngon ho ka leupah droëneuh njan?

Rakan-geuh njan that djipateeh peue njang geupeugah lee meuntroë. Djiseutèt ladju dilikoot banggi njan. 'Oh trooh keudeeh urumoh madat, ladju djipubuet lagèe njang geuamanat lee meuntroë.

'Oh lheueh p'ieb tjandu ka maboök banggi njan, ka lheueh djideungo bandum peue njang djipeugah uleeh banggi njah, ladju geuteubiet dalam rumoh madat geugisa keudeeh ubak meuntroë. Teuma geupeugah ubak meuntroë dum peue njang geudeungo nibak banggi teungoh maboökdjih bunoë.

Teuma beudoh bandum droëneuh njan troon dibalè, meunabsu gisa ukapay geudjak peuseumah ubak Putroë. 'Oh trooh keudeeh bak teupin keumeung eek peurahoo ukapay, teuka lee keunan sidroë ureueng puntoong pha, seureuta djitanjong.

"Njo teungku njoë bandum rakan sjarikay aneuq Radja Dewi njang teuka deungon kapay njan dikuala?"

Djaweueb meuntroë: "Njo."

"Booh meunjo meunan, neupeuseumah keudeeh ubak aneuq Radja droëneuh, meunjo tjit gobnjan sidroë aneuq Radja njang 'adee, uloontuwan njoë sidroë ureueng tjeudra, meunabsu marit deungon droëneuh njan. Meunjo bit njo gobnjan that 'adee, neujue teuka keunoë ubak uloontuwan sikeudjab,"kheun sipuntoong pha.

Teuma djaweueb meuntroë: "Keu peue neujue troon Radja kamoë keunoë? Meunjo na peue neukeumeung peugah, djeued neupeugah nibak uloon mantong mangat uloon peutrooh keudeeh ubak aneuq Radja."

Seuoot sipuntoong pha: "H'an djeued sagay uloon peugah chaba njoë ubak droëneuh, malingkan meunankeuh neupeugah keudeeh ubak aneuq Radja, sabab uloon keumeung kalon njo aneuq Radja that 'adee?"

Teuma kheun meuntroë: "Booh djeued uloon peutrooh keudeeh peue njang ka droëneuh peugah njan."

Meuntroë ngon bandum rakan-geuh geuwoë ladju keudeeh ukapay. 'Oh trooh geupeuseumah ladju ubak Putroë peue njang ka geuteumèe rahsija didarat seureuta geupeugah bandum peue njang djipeusan lee ureueng puntoong pha siblah njan.

'Oh habeeh Putroë deungo bandum chaba njan, teuseupook kon wajang. Teupikee dalam hateegeuh, bitkeuh Radja Sjamsul Bahri goh lom trooh geugisa unanggroë, ka rooh lam tipèe sibagoë-bagoë njoë dum. Teuma kheun Putroë ubak meuntroë? Geutanjoë singoh beu-

ngoh tateungoh udarat tadjak meurumpok deungon ngon ureueng puntoong pha, mangat tadeungo peue-keuh djipeugah ngon peue djikeumeung peugèdj keu geutanjoë lom."

Lheueh njan Putroë neutamong udalam bileek geudjak eeh. Simalam suntook geupumikee dum sigala hay, geuingat pakrikeuh ban geupeu-gèdj keu ureueng puntoong pha njan, mangat meu-teumèe tjok pulang kapay Radja Sjamsul Bahri.

'Oh ban beungoh 'oh lheueh makeuen beungoh, ngon ka meusapat keunan meuntroë ngon ulèebalang, geuba ngon rakan lhèe plooh droë geuteungoh udarat.

Didarat tjit ka djiprèh nibak binèh teupin disinan ureueng puntoong pha siblah. 'Oh ban meuteumeung deungon Putroë, ladju dji-tanjong: "Njo droëneuh aneuq Radja Dèwi?"

Djaweueb Putroë: "Njo beuna uloonteuh njoë aneuq Radja Dewi. Peue na tameuqeusud ta-jue teuka keunoë tapeugah reudjang."

Kheun ureueng puntoong pha: "Meunjo meunan uloon tanjong ubak droëneuh, peue na neupeu-eet uleeh ajah droëneuh keu uloontuwan? Sabab dilèe ajah droëneuh na neunguy pha uloon siblah. Neumeudjandji 'oh trooh neuwoë unang-groë, neupeu-eet pulang teuma keunoë keu uloon. Teutapi sidum noë treeb ka h'analom trooh neu-peu-eet pulang. H'ana patoot sagay droëneuh njan suleet that. Ka meuinanj uloon sampoë h'an djeued loon djak mita razeuqi pantah-tiwah la-gee ureueng laeen. Meunjo h'ana neupeu-eet nibak droëneuh, neukeubah kapay njang neuba dikuala keu uloon saboh keu djet pha uloon njang neu-nguy lee ajahneuh dilèe. Meunjo h'an, bèk neu-teubiet dilèe dalam kuala njoë."

'Oh ban Putroë deungo chaba njan, teu-seuhééh muka. "Bèk neupeukheem! keubit njo ubee uloontuwan peugah njan." kheun ureueng puntoong".

Na sikeudjab teupikee dalam hatee Putroë, meunjo geupeugèdj saban sakri nibak watèe njan, djeued karu ngon h'ana meuteuntèe lheueh keu gobnjan. Salèh-salèh tjit sapeue pakat deungon Radja nanggroë nibak buet njan. Teuma kheun Putroë:"Meunjo meunan, neupeugah ajah uloon na geunguy siblah pha droëneuh, neumeusumpah: soë beubuja kabneuh bit na."

Beubuja kab loon bit na geunguy pha loon siblah uleeh ajah droëneuh."

Kheun lom Putroë: "Booh djinoë tadjak keudeeh ukapay, mangat uloon peudjaroë saboh kapay keu diet djaroë gata njang ka geunguy uleeh ajah uloon."

Teuma seuoot ureueng puntoong pha siblah: "Ka djeued h'ana peue. Padjan uloon djak teurimong?"

"Djinoë ladju, sabab kamoë h'an lee meudong disinoë, ka meuteumèe malèe buet ajah kamoë ka geuinanja gata," kheun Putroë.

Teuma ureueng puntoong pha njan, djihey padum na rakandjih djieek lam sampan peukeue ukuala sigo-sigo ngon Putroë.

'Oh troeh keudeeh ukapay, geupeugah ubak ulèebalang uleeh Putroë Ansari, geujue drob ureueng puntoong siblah pha seureuta deungon dum na rakandjih geujue ikat djaroëgaki.

'Oh lheueh geuikat, geutanjong lee Putroë Ansari nibak ureueng siblah pha njan: "Booh djinoë uloon tanjong ubak gata. Ho ka leupah aneuq Radja Bustari njang ka tatipèe lee gata? Seureuta tapulang atawa h'an kapay aneuq Radja Bustari njang ka tatipèe lee gata. Meunjo h'ana tapeugah ho aneuq Radja Bustari ngon h'an tapulang kapay, gata uroë njoë kupumatee, loon lhom dalam laoot."

Seuoot ureueng siblah pha: "H'ana leon tipèe aneuq Radja njang droëneuh peugah njan. Malingkan ajah gobnjan tipèe uleon."

"Booh gata uroë njoë kujue pumatee. Kapay aneuq Radja Bustari kutjok pulang. Gata kuba kujue lhom la laoot," kheun Putroë seureuta geuhey ulèebalang duwa droë, neupeugah geujue djak ukapay Radja Bustari, geujue rampah pulang, geujue peulajeue ladju sigo-sigo teubiet lam kuala njan, geujue ba ubak sidroë nachuda deungon padum droë rakan njang na dalam kapay tudjooh boh, geujue puweueq dalam kapay njang geutjok pulang njan.

Geubeudoh lee banduwa ulèebalang njan, seureuta geupubuet peue njang geupeuintah uleeh Putroë Ansari.

Trooh ulèebalang, nachuda deungon rakan nibak kapay geutjok pulang, geutareek lee akam Radja Dewi, keu tanda 'alamat kapay njan ka geutjok pulang.

Putroë Ansari jue seuranta ubak nachuda bandum, geujue boot saooh kapay ngon tareek lajeue, ladju geubungka.

'Oh djideungo chabe njan lee ureueng siblah pha, ladju djiklik djihey ampoon, djikheun: "Bèk neupoh matee uloontuwan hee tuwan Putroë. Neutjok pulang keudeeh kapay, seureuta uloon peugah aneuq Radja Bustari h'ana lee dalam nanggroë njoë; ka leupah geubungka, unanggroë laeen 'oh lheueh geupeudjook kapay keu uloon." Meunan tjit djiklik dum na rakandjih njang lam ikat. Djipeugah droëdjih h'ana salah, malingkan djitueng upah nibak ureueng puntoong siblah pha. Djiklik djilakèe ampoon 'oh meuoo-oo ubak Putroë.

Teuma kheun Putroë ubak meuntroë, ureueng laeen bandum geujue peulheueh lam

ikat, peutroon lam sampan mangat djiwoë udarat, ureueng puntoong pha geujue seumpom lam laoot troh troh ulaoot raja.

Meuntroë jue pubuet lee sigra peue njang ka geupeurintah uleeh Putroë. Bandum ureueng njang dalam ikat geupeulheueh, geupeutroon udalam sampan. Teuma kapay ladju geujue peulajeue.

Leupah teubiet kuala, bandum kapay peulajeue ladju ulaoot raja geutjok arah u Barat, geuseutèt euntjit kapay Radja Sjamsul Bahri.

Trooh uteungoh laoot, nachuda bey rakan, geujue tjok ureueng puntoong pha, geujue ikat djaroë-gaki,.kareuna meunaboe lhom lam laoot, lagèe njang ka geubri peurintah uleeh Putroë jooh masa geudroh.

Nibak sa'at njan teuka lee pikee dalam hatee Putroë, "leubèh djroh ureueng puntoong pha njan, bèk dilèe geupumatee, meunjo goh lom meuteumèe deungon lakoëgeuh. Sabab kadang tjit na peue laen, laen nibak kapay njang djirampah. Meunjo ka tapoh mateedjih, h'an meuho seutèt euntjit lee." Teuma lheueh neupikee njan Putroë teubiet dalam bileek, geukalon dilua sidroë rakan kapay, geutanjong lee ho ka ureueng puntoong pha. Djipeugah teungoh djiikat diateueh dèk kapay, djikeumeung lhom lam laoot.

Putroë tadjoo lee uateueh dèk kapay bagah-bagah. 'Oh trooh keunan geupeurab ladju ubak ureueng njang teungoh keumeung lhom ureueng puntoong njan lam laoot.

'Oh ban djikalon lee ureueng puntoong Putroë ka teudong disinan, djiklik lee 'oh meutaga-taga djihey ampoon nibak Putroë.

"Bèk neupumatee uloon wahee potjut Putroë. Neupeuampoon dum na keusalahan uloon njoë. Neutueng hareuta uloon keu droëneuh bandum. Djinoë uloon tèebat ubak Tuhan h'an lee uloon pubuet buet njang karoot lagèe njan. Ka h'an neupuwoë uloon unanggroë, bèk neupoh matee, neutueng uloon keu namietneuh ngon parooh-parooh manoq nibak djeungki."

"Teuma kheun Putroë: "Meunjo tateem tèebat ubak Tuhan, gata h'an kupumatee dilèe." Seureuta Putroë peugah nibak awak njang keumeung tieq ulaoot: "Peugisa lom keubah lam neunoh, bèk djadèh talhom lam laoot."

Teuma djitjok ureueng puntong pha, dji peuriwang ubak sot, Putroë neugisa teuma neuwoë lam bileek. Trooh Putroë dalam bileek neujue meuhey meuntroë, neupeugah peue njang neupikee bunoë. Sabab h'ana djadèh neujue lhoom lam laoot ureueng puntoong pha njan. Nibak meuntroë pih njo meunan lagèe Putroë pikee.

Na padum uroë padum malam geumeulajeue, leumah lom saboh kuala. Nachuda neudjak peugah ladju ubak Putroë, geutanjong tamong atawa bèk dalam kuala njan. Kheun Putroë geujue tamong tjit lagèe njang ka-ka.

Teuma nachuda geudjak peugah ubak djaroemudi, geujue peuteupat arah kapay tamong dalam kuala njang leumah njan. Djaroemudi geupateeh peue njang geujue lee nachuda.

Na masak bu sigantang breueh, bandum kapay ka trooh dalam kuala. Nibak teupin geupeudong kapay, ladju geupeutroon lajeue ngon geulhom saooh.

Na sikeudjab lheueh geulhom saooh kapay teuka lee keunan ukapay Sjahbanda ngon Harija Peukan, geudjak pareexa peue kapay teuka, peue peuneudieng bandum kapay njan. Geudjaweueb lee meuntroë deungon nachuda: "Bandum kapay njang teuka njoë, kon kapay meuneukat, malingkan kapay aneuq Radja Dèwi, geubungka dinanggroë meunabsu djak kalon-kalon tamasja dinanggroë laeen."

Teuma kheun Sjahbanda: "Meunjo meunan, djeued neumeulangkah teungoh udarat neudjak ngieng-ngieng banda." Sjahbanda ngon Harija Peukan teuma geutroon geuwoë udarat.

Kareuna uroë pih ka rab seupoot, bandum ureueng tinggay lam kapay, h'ana geuteungoh udarat pih meung sidroë. Malam njan geumeuhey meuntroë lee Putroë, geupeugah singoh beungoh geujue teungoh udarat, geujue djak sidook-sasat lagèe njang ka. Pat na meugah Radja Sjamsul Bahri didalam nanggroë njan. Laeen nibak njan geujue mubloë dum peue dabeueh padjooh keu bandum kapay, peue njang na kureueng.

Singoh ban beungoh 'oh ban djaga Putroë, trooh lee keunan nachuda geudjak peugah ubak Putroë: na leumah geukalon lam kawan kapay djay njan njang teudong dalam kuala, na saboh kapay Radja Bustari nibak rupa ri.

Ban Putroë deungo chaba njan, geumeuhey lee meuntroë, geumeututoo keu hay kapay njang ka geukalon lee nachuda, geujue djak pareexa beutrang njo bit kapay Radja Bustari. Geujue tanjong-tanjong dipeukan, lagèe njang ka geupubuet dinanggroë ureueng puntoong pha.

Peue njang ka geuwasiet uleeh Putroë ubak meuntroë, bandum geuteurimong deungon muka njang djeureuneh. 'Oh lheueh geumeukeumeh, geuba deungon ulèebalang seureuta padum droë rakan, ladju geuteungoh udarat.

'Oh trooh keudeeh udarat geutamong ladju udalam peukan. Geudjak ulèe-ili, keudeeh-keunoë taloë bandja keudè. Mata geupandang keudeeh-keunoë pat na leumah banggi lagèe uroë djeeh, geumupumabook mangat djipeugah rahsija peue njang geutanjong. Teutapi ka tjot uroë h'ana meung sidroë meurumpok.

Teuma geubloë lee dabeueh kapay njang peureulèe, geujue ba ubak padum droë rakan puwoë keudeeh ukapay. Meuntroë ngon ulèebalang geudjak pijooh ubak saboh balè nibak teumpat Radja Sjamsul Bahri pijooh dilèe. Matageuh sèso geungieng wie-uneun pat na leumah banggi. Sinan pih tan sidroë leumah.

Rakan njang geujue puwoë dabeueh ukapay ka trooh djiba ubineh teupin djikeumeung peueek ukapay. Teuka lee keunan ureueng puntoong djaroë, djitanjong ubak awak njan: "Njang toh aneuq Radja, djikeumeung marit batjut."

Seuoot awak kapay: "Aneuq.Radja h'ana neutroon dikapay. Meunjo tjit na takeumeung marit, tadjak keudeeh ubak meuntroë djinoë, na teungoh geupijooh djeeh pat nibak balè bak ulèe peukan."

Djibeudoh lee ureueng puntoong djaroë njan, djidjak ladju ubalè nibak meuntroë pijooh. 'Oh trooh keudeeh djieek ladju utjoong balè djipeurab djimeuteumeung deungon meuntroë ngon ulèebalang njang na dueq sinan bandum. Teuma djiboot lee djaroë siblah djitanjong:"Njo teungku njoë bandum peudalna meun-

troë ngon ulèebalang Radja Dèwi?"

"Njo," seuoot meuntroë.

"Meunjo njo, uloontuwan harap neupeutrooh seumah loonteuh njoë njang tjidra keudeeh ubak aneuq Radja dikapay, meunjo droëneuh njan ṣidroë Radja njang 'adee, uloontuwan lakèe meurumpok sikeudjab sinoë didarat. Sabab uloontuwan ureueng tjeudra, h'an djeued uloontuwan meulangkah keudeeh ubak droëneuh njan. Meunjo tjit bit aneuq Radja njan 'adee mat neuratja didalam nanggroëgeuh, na hatee mokmin keu kamoë njang tjeudra. h'an neupuputooh asa uloontuwan njoë njang tjeudra ka keunong inanja gob."

"Teuma tanjong meuntroë: "Soë njang ka inanja gata?"

Seuoot ureueng puntoong djaroë: "H'an djeued uloontuwan peugah chaba njoë ubak baranggasoë, meungkon ubak droëgeuh aneuq Radja, sabab chaba njoë meunalèe Radja raja, meunjo djideungo chaba njoë lee ureueng laeen."

Teuma kheun Meuntroë: "Aneuq Radja kamoë h'an djeued geutroon keunoë udarat, sabab droëneuh njan dalam sakeet dikapay. Kamoë njoë bandum 'oh lheueh bloë dabeueh padjooh dikapay, meunabsu bungka reudjang. Meunjo tjit gata na tameunabsu meuteumèe deungon aneuq Radja, tateuka keudeeh ukapay ubak droëneuh njan. Meunjo h'an kakeuh h'an meuteumèe marit lee, kareuna kamoë kadang malam njoë bungka ladju. Meunjo tjit bit gata peureulèe raja meunabsu marit deungon aneuq Radja, djak udeehta djinoë sadjan-sadjan ngon kamoë eek ukapay. Meunjo ka lheueh tamarit, djeued uloontuwan jue euntat pulang keunoë udarat nibak rakan kamoë."

Teuma djaweueb ureueng puntoong djaroë: "Meunjo tjit meunan teungku peugah, padjan neugisa keudeeh ukapay, neuba uloontuwan sadjan."

"Booh beudoh ladju, djinoë lee kamoë gisa bèk seupoot uroë, mangat reudjang lheueh tamarit deungon aneuq Radja," kheun meuntroë.

Beudoh bandum dibalè, geutroon geudjak ladju keudeeh uteupin bak djidong kapay. 'Oh trooh keudeeh ladju teuma geu-eek ukapay.

'Oh trooh keudeeh lam kapay, geuba ladju ureueng puntoong njan ubak Putroë.

'Oh ban djikalon aneuq Radja njan i-ngong kon agam, galak that hateedjih. Nibak djipeunjum, njoë leubèh mangat tataki nibak njang laeen-laeen, sabab ureueng inong.

Teuma meuntroë peuseumah ubak Putroë peue njang djipeugah uleeh ureueng puntoong djaroë njan jooh masa dibalè peukan. Teuma tanjong Putroë: "Peue njang takeumeung marit deungon kamoë tatjuba peugah djinoë."

Seuoot ureueng puntoong: "Beuradjek ampoon nibak kawooh tuwan Putroë keu uloontuwan njoë ureueng njang tjeudra. Uloontuwan tanjong peue na neupeu-eet uleeh ajah Putroë keu uloontuwan njoë, sabab ajah Putroë dilèe na neunguy sapay uloontuwan sibloh. Neumeudjandji neupeu-eet pulang, teutapi djeeh 'oh treeb ka, h'ana neupeu-eet pulang. Uloontuwan njoë ka rooh lam inanja, h'an djeued lee uloontuwan djak mita razeuqi lagèe gob. Djinoë uloontuwan peugah ubak Putroë, meunjo h'ana neuba djaroë uloontuwan pulang sibloh, neukeubèh saboh kapay keu uloontuwan neudiet djaroë uloontuwan njang neunguy uleeh ajah droëneuh dilèe."

Teuma seuoot Putroë: "Kay ureueng puntoong tjeulaka, teugoh ka-eu loon njoë ureueng binoë, kameukijan ngon kameutipèe lee kah."

Teuma djibeudoh dong djikheun lee ureueng puntoong: "Hay Putroë, bèk neukheun meunan. Sipuntoong njoë uboe noë sie ka, h'an tom djitipèe ngon djipeungeut gob meung sip'èng teungoh, njang le tjit meung uloon djipeungeut ngon djitipèe lee gob. Gèdj-gèdj uloon tuloong ajah droëneuh uloon peunguy djaroë loon siblah sampoë sidum noë uloon rasa meudlarat, bèk balah neugantoë, ka neutjaroot uloon lom. Bit meung aneuq inong h'an djipeureumeun keu butang kudjih. Meung dak meuaneuq agam, njaw'ongdjih djidjook keu meunajeue butang kudjih. Meung h'an neukeubah kapay saboh keu diet djaroë uloon, neutjuba teubiet dalam kuala njoë. Kujue peukaram bandum kapay droëneuh, mangat neuturi sigo buet sipuntoong djaroë njoë."

"Hay puntoong asèe, bèk kakijan kèe hay tjeulaka! Tjok ikat djaroë gaki!" kheun Putroë ubak ulèebalang.

Djitadjoo lee keunan ulèebalang deungon rakangeuh, djidrob ureueng puntoong njan ladju djibeureukah djaroë-gaki. Lheueh mubeureukah djaroë-gaki geutanjong uleeh Putroë lom: "Booh djinoë soë kameukijan lom, kijan ladju jooh goh lom kujue lhom lam laoot kupumatee!"

Bèk neukheun chaba njan hee Putroë peuekeuh djeued keu meugalaneuh that neubeureukah uloon ureueng tjeudra. Meung dak aneuq manjak pih eek djibeureukah, h'an uloon meulawan. Loon njoë tjit peusah geupeet uguha. Teutapi neupikee keu droëneuh, meunjo h'ana neupeulheueh loon, haboeh kapayneuh bandum 'oh djithèe lee ureueng didarat. Njang gèdj peulheueh uloon keudeeh. Ka h'an neudiet sapay uloon, kakeuh Tuhan teuma balah keu ajah droëneuh."

Irama Atjèh Barô.
1 = Bes (G minor).
2/4 Sedang

IAB-11-1966.-
Lagu: T.DJOHAN.
Teks: ANZIB.-

$$

T A N O H   A T J È H

$$

1

Tanoh Atjèh njoë nanggroë meutuah,
Seuramoë Makah geupudja nama.
Rakjat dum ta'at tèebat bak Allah,
Njankeuh meutuah Atjèh bahgia.

2

Geupubuet sunggôh peue padjôh mudah,
Sapeue han pajah geubloë dilua.
Dara ngon agam saban mupajah,
Mita napakah udéb lam dônja.

3

Geungui, geupadjôh, meutrôh geukeubah,
Wasé meulimpah djeueb thôn djiteuka.
Bak buet njang raja teunaga geukrah,
Saboh meunasah geumeuseuranta.

4

Sigala matjam reudjang that keumah,
Sapeue tan susah djameun na Radja.
Ngon rakan lingka hana mubantah,
Siulah-ulah saboh sjèedara.-

$$

$$